

Jutta Huhtakangas

**PIENEN OSAKEYHTIÖN VEROSUUNNITTELU JA VAROJEN NOSTO YHTIÖS-
TÄ**

PIENEN OSAKEYHTIÖN VEROSUUNNITTELU JA VAROJEN NOSTO YHTIÖS- TÄ

Jutta Huhtakangas
Opinnäytetyö
Syksy 2015
Liiketalous
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Koulutusohjelma, Taloushallinto

Tekijä(t): Jutta Huhtakangas

Opinnäytetyön nimi: Pienen osakeyhtiön verosuunnittelu ja varojen nosto yhtiöstä

Työn ohjaaja: Leena Yrttiaho

Työn valmistumislukukausi- ja vuosi: Syksy 2015

Sivumäärä: 47 + 6

Opinnäytetyön aiheena on verosuunnittelu ja varojen nosto pienestä osakeyhtiöstä. Opinnäytetyössä tutkitaan, mitä keinoja pienellä osakeyhtiöllä on verosuunnitteluun ja miten varoja voi nostaa yhtiöstä ulos. Lisäksi tutkitaan miten yrittäjän kannattaa nostaa varoja yhtiöstä. Laskelmissa selvitetään, mikä on sekä yrittäjän että yrityksen kannalta edullisin tapa nostaa varoja yhtiöstä. Toimeksiantajana työssä on oululainen pieni osakeyhtiö, joka tekee energiatodistuksia taloille. Aihe on valittu omasta kiinnostuksesta verotukseen sekä tutun yrittäjän tarpeesta tietää, miten hänen kannattaa nostaa varoja yrityksestään.

Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö. Tietoperusta työhön on kerätty laadullisilla menetelmillä. Pääasiallisina lähteinä on käytetty lainsäädäntöä sekä verohallinnon ohjeistuksia. Lisäksi työssä on käytetty lähteinä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Laskelmat on toteutettu Excel-ohjelmalla, jossa on tutkittu osingonjaon ja palkannoston vaikutusta verotukseen. Laskelmissa selvitetään kahden eri yritykselle lasketun tulostavoitteen mukaan paras tapa nostaa varoja yrityksestä. Laskelmissa on huomioitu sekä yrityksen että yrittäjän maksamat verot yhteensä. Laskelmissa on käytetty toimeksiantajayrityksen lukuja.

Laskelmista saatiin selville, miten yrittäjän kannattaa nostaa varoja yrityksestään. Laskelmat osoittivat, että yrittäjän kannalta edullisin tapa nostaa varoja molemmissa tulostavoitevaihtoehdoissa on osingonnosto. Tällöin verojen määrä ja yrittäjän veroprosentti on pienin kaikista vaihtoehdoista, mutta yrityksen kannalta on selvästi kannattavinta nostaa palkkaa. Koska palkan määrän saa vähentää yrityksen menoissa, jolloin verotettava tulo pienenee. Tällöin kokonaisuuden kannalta parhaaksi tavaksi nostaa varoja yhtiöstä paljastui palkannosto.

Asiasanat: osinko, palkka, varojenjako, verosuunnittelu, verotus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Economics, Financial administration

Author(s): Jutta Huhtakangas

Title of thesis: Limited company's tax planning and withdraw of the funds from the company

Supervisor(s): Leena Yrttiaho

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2015 Number of pages: 47 + 6

The aim of the thesis is limited company's tax planning and withdraw of the funds from the company. The thesis research what ways there are for small limited company for tax planning and how to withdraw funds from the company. It also research how the entrepreneur should withdraw the funds from the company. The calculations clarify what is the best way to withdraw the funds as well as the entrepreneurs and the company's point of view. The commissioner of the thesis is a small limited company from Oulu which does energy certificates for houses. The aim of the thesis was chosen because of my own interest for taxation and the entrepreneurs who is familiar to me, need for knowing what ways he has to withdraw funds from his company.

The thesis is practice based thesis. The theoretical base for the thesis is collected by using qualitative methods. The main sources for the work are legislation and tax administrations guidelines. As the source for the thesis there is also used topic related literature. The calculations are carried out with Excel and with that is examined distribution of funds and wage withdrawals effect on taxation. The calculations figures out what is the best way to withdraw funds from the company in two different profit targets that has set to the company. The calculations pays attention for both the company's and the entrepreneurs paid taxes together. The calculations are made with the commissioners company's numbers.

The calculations revealed how the entrepreneur should withdraw the funds from his company. The calculations showed that the best way for the entrepreneur to withdraw funds is to withdraw dividend in both profit target options. In this case the amount of taxes and the entrepreneur's tax rate is the lowest of all the options. But from the company's point of view is clearly the most profitable to withdraw wage. Because the company can reduce the amount of the wage from the company's expenses and there for the amount of the taxes paid reduces. So in this case the best way to withdraw funds from the company was revealed withdrawing wage.

Keywords: dividend, wage, distribute of funds, tax planning, taxation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	TOIMEKSIANTAJAYRITYS	9
3	VEROSUUNNITTELU	10
3.1	Laiton verosuunnittelu	11
3.1.1	Veronkierto.....	11
3.1.2	Peitelty osinko.....	12
3.2	Laillinen verosuunnittelu	13
3.2.1	Palkka, osinko ja luontoisedut.....	13
3.2.2	Nettovarallisuuden kasvattaminen	14
4	VAROJEN NOSTO YHTIÖSTÄ	17
4.1	Yrittäjäpalkannosto yrityksestä	17
4.1.1	Palkansivukulut.....	17
4.1.2	Ansiotuloista tehtävät vähennykset.....	19
4.1.3	Palkkatulon verotus.....	20
4.2	Osinkojen nosto yrityksestä.....	21
4.2.1	Osinkojen verotus	21
4.2.2	Työpanokseen perustuva osinko	22
4.3	Luontoisedut.....	22
4.4	Verovapaat edut.....	25
4.5	Kustannusten korvaukset	29
4.6	Osakepääoman alentaminen.....	30
4.7	Omien osakkeiden ostaminen	31
4.8	Osakaslaina.....	31
4.9	Laiton varojen jakaminen.....	32
5	EMPIIRINEN TUTKIMUS	34
5.1	Tulostavoite 1	35
5.2	Tulostavoite 2.....	35
5.3	Tutkimuksen rakenne	36
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	38
7	POHDINTA	43
	LÄHTEET.....	45

LIITTEET 48

1 JOHDANTO

Tämän tutkimuksen aiheena on verosuunnittelu ja mitä eri tapoja on nostaa varoja yhtiöstä. Tässä työssä käsitellään verosuunnittelua, mitä se on ja mikä on laillisen ja laittoman verosuunnittelun ero sekä varojen nostoa yrityksestä ja niiden vaikutusta maksettaviin veroihin. Työssä kuvaan mitä eri tapoja on nostaa varoja yhtiöstä ja miten suunnitella verotusta yrityksessä ja teen laskelmia, mikä olisi edullisin tapa varoja nostaa eli saadaan minimoitua verot.

Tutkimuskysymyksinä ovat:

- Mitä on verosuunnittelu ja mitä tapoja pienellä yrityksellä siihen on?
- Mitkä ovat eri tavat varojen nostoon osakeyhtiöstä ja varojen noston vaikutus verotukseen?
- Mikä on edullisin tapa nostaa varoja yrityksestä?

Tutkimuskysymyksissä perehdytään mitä eri tapoja on nostaa varoja osakeyhtiöstä. Laskelmilla selvitetään, mikä on edullisin tapa osakkaalle nostaa varoja eli miten saadaan verot minimoitua ja osakkaalle näin ollen paras tapa nostaa yrityksestä tuloja itselleen. Laskelmissa katsotaan, kannattaako yrittäjän nostaa pelkkää osinkoa vai palkkaa vai osittain palkkaa ja osinkoa. Lisäksi työssä käsitellään verosuunnittelua, kuvataan eri tapoja siihen ja mikä vaikutus niillä on yrityksen verotukseen. Keskeisinä käsitteinä työssä ovat verosuunnittelu, palkkatulo, osinko, osinkovero, luontoisetu, verovapaaetu.

Työssä käsitellään toimeksiantajalle eli pienelle osakeyhtiölle sopivia varojen nostotapoja ja verosuunnittelun muotoja. Työssä painotetaan osinkojen nostoa ja palkannostoa eri muodoissa, kuten luontoisetuina, koska itse tutkimusosuus eli laskelmat ovat näistä osa-alueista. Koska kyseessä on osakeyhtiö, ei työssä käsitellä listatusta osakeyhtiöstä saatua osinkotuloa ollenkaan. Lisäksi on otettu esille muutamia muita keinoja, jotka eivät sovellu toimeksiantajan käytettäväksi tällä hetkellä.

Toimeksiantajana työssä on Oulussa toimiva E-Waste Recycling Oy, joka tekee energiatodistuksia kotitalouksille. Yrityksessä on omistajan lisäksi toimitusjohtaja, muuta työvoimaa ei ole. Idea opinnäytetyön aiheelle lähti tutun yrittäjän tarpeesta työlle sekä omasta kiinnostuksesta verotuk-

seen ja verosuunnittelun keinoihin. Opinnäytetyö on ajankohtainen ja tarpeellinen toimeksiantajayritykselle, koska tuloja on alkanut kertymään yritykselle ja osakas tarvitsee tietoa, mitä eri tapoja hänellä on nostaa varoja ulos yrityksestä. Lisäksi opinnäytetyön toisena aiheena oleva verosuunnittelu on aina ajankohtainen, koska yritykselle on tärkeää tietää miten voi suunnitella verotustaan, jotta ei maksa liikaa veroja, koska verotus on tiukkaa Suomessa.

Tutkimus on toimintatutkimus eli pyritään kehittämään kohteena olevaa yritystä sen toimintatapoihin vaikuttamisen kautta. Tutkimuksella pyritään etsimään ratkaisua tutkittavina oleviin tutkimuskysymyksiin. Tutkimuksessa tarkastellaan eri varojen nostotapojen vaikutusta sekä yrityksen verotukseen että yrittäjän henkilökohtaiseen verotukseen. Näin saadaan kokonaisuuden kannalta kannattavin varojen nostotapa selville. Tutkimuksessa tarkastellaan, kannattaako yrittäjän nostaa pelkkää osinkoa tai palkkaa vai osittain palkkaa ja osittain osinkoa. Tietoperusta on kerätty laadullisilla menetelmillä eli käytetty lähteinä olemassa olevia teoksia ja dokumentteja. Tuloverolaki ja siihen liittyvä kirjallisuus sekä osakkaan palkannosto yrityksestä ovat pääaiheita lähteissä. Aiheesta löytyy paljon kirjallisuutta, kirjallisuudesta on valittu kaikkein osuvimmat teokset aiheeseen liittyen, jotta lähteitä ei tulisi liikaa. Lisäksi työssä on käytetty tutkimusmenetelmänä haastattelua. Haastattelussa on kysytty toimeksiantajan toiveita opinnäytetyöhön, tulostavoitteista ja tiedoista toimeksiantajan esittelyyn.

Opinnäytetyön tuloksena tulee kattava työ toimeksiantajalle, josta hänen on helppo lukea, mitä eri tapoja hänellä on suunnitella yrityksensä verotusta. Tavoitteena on luoda opinnäytetyö, joka on selkeä kuvaus eri verosuunnittelun ja varojen nostomuodoista sekä laskelmat esitettynä selkeästi ja tiiviisti, missä muodossa varojen nosto on verotuksen kannalta edullisinta.

Luvussa kaksi esitellään toimeksiantaja lyhyesti. Toimeksiantajasta kerrotaan muutamia asioita, kuten mitä yritys tekee, kuinka paljon on henkilökuntaa ja yrityksen kasvuvauhtia. Kolmannessa luvussa kerrotaan verosuunnittelun keinoja ja mikä on laitonta verosuunnittelua. Neljännessä luvussa kerrotaan tarkemmin varojen nostosta eli mitä keinoja siihen yrittäjällä on. Viidennessä luvussa esitellään tutkimus ja tehdyt laskelmat. Kuudennessa luvussa käydään läpi tutkimuksen ja laskelmien tulokset sekä viimeisessä luvussa on koko työn yhteenveto.

2 TOIMEKSIANTAJAYRITYS

Toimeksiantajana opinnäytetyössä toimii oululainen yritys E-Waste Recycling Fin Oy, joka tekee taloille energiatodistuksia. Yritys on perustettu vuonna 2010. Yritysmuotona on osakeyhtiö ja yrityksessä toimii työntekijänä ainoastaan omistaja itse ja hän on myös ainoa osakas yrityksessä. Omistajan lisäksi yrityksessä on ulkopuolinen toimitusjohtaja.

Energiatodistus kertoo rakennuksen energiatehokkuuden ja se perustuu ainoastaan rakennuksen ominaisuuksiin. Todistuksessa otetaan huomioon esimerkiksi eristys, ikkunat, ilmanvaihto ja lämmitys. Koska ainoastaan rakennuksen ominaisuudet otetaan huomioon, asukkaiden energiankulutustottumukset eivät vaikuta energialuokkaan. Energiatodistuksessa ilmenee rakennuksen energialuokka, joka määritellään asteikolla A-G. Energialuokkia vertailemalla ostajan on helppo vertailla eri rakennuksien energiatehokkuuksia. (Energiatodistus.info 2015, viitattu 10.9.2015.)

1.6.2013 tuli voimaan laki, jonka mukaan kaikille myynnissä oleville taloille on tehtävä energiatodistus. Tämän johdosta energiatodistus on pakko hankkia, kun on myymässä taloa. Todistus on voimassa aina 10 vuotta, jonka jälkeen todistus on tehtävä uudelleen. (Rauno Holappa 2015, viitattu 10.9.2015.)

Yrityksen taloudellinen tilanne on hyvä, koska lainoja ei ole, yritys toimii omavaraisesti ja tekee voittoa. Lakimuutos toi yritykselle uusia tilauksia ja ison sopimuksen erään yrityksen kanssa, jolloin yritys alkoi tekemään enemmän tulosta. Yrityksen tulos on kasvanut viime aikoina huomattavasti uuden sopimuksen myötä ja näin ollen yrityksessä on enemmän varoja joita nostaa.

Yrityksen liikevaihto vuonna 2014 oli noin 50 000 euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on ollut noin 30 000 euroa. Oletettava kasvutahti seuraavaan vuoteen tulee olemaan samaa luokkaa kuin vuodesta 2014 vuoteen 2013.

Yrityksessä omistajana oleva osakas on osa-aika eläkkeellä, joka on otettu huomioon laskelmissa palkkatulon veroprosentin laskemisessa.

3 VEROSUUNNITTELU

Verosuunnittelulla pyritään minimoimaan verot ennakoimalla ja suunnittelemalla yritystoimintaa niin, että lopputulos verojen määrässä ja muussa kokonaisuudessa on yrityksen kannalta optimaalinen. Laillisessa verosuunnittelussa valitaan ne keinot, joiden veroseuraamukset ovat oikeuskäytännössä ja verotuksessa hyväksytyjä. Verovelvollinen saattaa tavoitella sellaisia veroetuuksia, jotka ovat vieraita lain tarkoitukselle, jolloin puhutaan veronkierrosta. Ei voida määrittellä tarkkaan milloin verosuunnittelu muuttuu veronkierroksi. (Verohallinto 2014a, viitattu 23.4.2015.)

Verosuunnittelun perustan muodostaa yrityksen pidemmän ajan tulossuunnitelmat, joiden perusteella pystytään muodostamaan tuleviin tilinpäätöksiin liittyviä asioita. Vero- ja tilinpäätössuunnittelu yleensä kulkevat yhdessä. Verosuunnittelussa ratkaisevimpia ovat strategisen tason valinnat eli ratkaistaan toimiala, yritysmuoto, tuotteet ja palvelut sekä kasvutavoitteet ja tarvittavat investoinnit. Tärkein asia strategisen tason valinnoissa on se, että niiden muuttaminen myöhemmin on hankalaa, kallista tai epävarmaa. Omistajayrittäjän verosuunnittelu on vaativaa ja hieman kallista, yrittäjä voi tarvita kustannuksia aiheuttavaa verokonsultointia, jos on epävarma valintojen aiheuttavan riskin veroseuraamuksista. (Vilkkumaa 2014, 187–188.)

Käytännönläheisen verosuunnittelun muodostaa operatiivinen taso, jossa kiinnitetään huomiota ja otetaan kantaa toimintakauden tavoitetulokseen sekä miten toimintakauden suunnitelmanmukaiset tavoitteet toteutetaan. Operatiivisella tasolla varmistetaan myös, että tunnetaan verotukseen liittyvä mahdollinen uusi lainsäädäntö, jotta osataan soveltaa sitä hyvien toimenpiteiden ja käytännön ratkaisujen tueksi. Tärkeimpänä varmistetaan toimenpiteiden ja sisältöjen oikeellisuus sekä tilinpäätöksen että verotuksen kannalta. Eri menettelytapoja verosuunnitteluun pohdittaessa täytyy tarkastella kokonaisuutta eli yhtiön sekä osakkeenomistajan yhteensä maksamia veroja. Verosuunnittelussa tärkeää on suunnitella miten varoja nostetaan yhtiöstä ulos, koska verotus vaikuttaa sekä osakeyhtiöön että osakkeenomistajaan ja täytyy löytää mikä on verotuksen kannalta edullisin tapa siihen. (Vilkkumaa 2014, 189–190.)

3.1 Laiton verosuunnittelu

Verosuunnittelulla voidaan saada huomattavia eroja yritykseen jäävään tuloon ja maksettavaan veroon. Jos verosuunnittelu on ilmeisesti tehty siten, jotta välttyttäisiin suoritettavalta verolta, verotetaan suoritus, kuten se olisi menetelty lain mukaan oikein (Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558 4:28 §). Laitonta verosuunnittelua ovat kaikki verovilppiin tähtäävät toimet eli veronkierto. Veronkiertoa voi olla esimerkiksi se, että myyntejä ei kirjata tai yrityksen kirjanpitoon kirjataan vääriä tositteita tai yksityiskuluja. Myös verottajalle annetut väärät tiedot ovat laitonta verotustoimintaa. (Verohallinto 2015a, viitattu 8.10.2015.) Jos verosuunnittelu katsotaan veronkierroksi, määrätään veronkorotus. Tämän takia tulee olla tarkka ja olla tietoinen, mikä on laillista ja mikä ei, jotta välttyy veroseuraamuksilta. Useat eri yritykset sekä tilitoimistot tarjoavat verosuunnittelupalveluita yrityksille. Verosuunnittelua on hankala itse toteuttaa, jos ei tunne verotusta hyvin, jolloin ei voi tietää mitä mahdollisuuksia siihen on laillisesti. Nykyään verohallinnon sivuilla on lomakkeita, jolla voi helposti ilmoittaa epäilemästään verovilpistä nimettömästi.

3.1.1 Veronkierto

Laki verotusmenettelystä (18.12.1995/1558 4:28 §) sanoo veronkierrosta, jos jollekin toimenpiteelle tai olosuhteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian oikeaa tarkoitusta, käsitellään se verotuksessa niin kuin siinä olisi menetelty oikeaa muotoa käytettäessä. Verotettava tulo ja omaisuus arvioidaan, jos kauppahinta on määrätty tai muuhun toimenpiteeseen ryhdytty siinä tarkoituksessa, että suoritettavasta verosta vapauduttaisiin. Verovelvolliselle annetaan mahdollisuus esittää selvitys havaitusta huomiosta. Jos verovelvollinen ei selvitystä suorita, menetellään ensimmäisen lauseen mukaan. Veronkiertoa eli veronmaksun välttämistä on sellainen toiminta, jolla vältetään verojen maksamiselta hankkimalla verotuksellisia etuja, jotka ovat verolainsäädännön tarkoitukselle vieraita (Vilkkumaa 2014, 108).

Laki verotusmenettelystä (18.12.1995/1558 4:32 §) mukaan jos verovelvollinen antaa veroilmoituksen olennaisesti puutteellisena tai virheellisenä voidaan verovelvolliselle määrätä enintään 800 euron veronkorotus. Jos verovelvollinen tieteen tai törkeästä huolimattomuudesta antaa olennaisesti väärän veroilmoituksen, muun ilmoittamisvelvollisen ilmoituksen taikka tiedon tai ilmoittaa tulon vääränä tulolajina, määrätään lisätyn tulon osalta 30 prosentin veronkorotus ja lisätyn varallisuuden osalta enintään 1 prosentin veronkorotus.

3.1.2 Peitelty osinko

Peitellyllä osingonjaolla tarkoitetaan rahanarvoista etuutta, jonka osakeyhtiö siirtää osakkaalle tai hänen lähiomaiselle vastikkeetta tai tavallisesta olennaisesti poikkeavan hinnoittelun johdosta. Tässä tapauksessa menetellään yhtiön verotuksessa niin kuin olisi käytetty käypää hintaa ja osakkaan veronalaiseksi tuloksi katsotaan käyvän arvon ja käytetyn hinnan erotus. Peiteltyä osinkoa on myös omien osakkeiden lunastaminen ja hankkiminen tai osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa alentamalla jaettu varoja niin, että osingosta menevän veron maksamisesta vältyttäisiin. Tällöin jaetut varat katsotaan osakkaan veronalaiseksi tuloksi. (Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558 4:29 §.)

Peitellyn osingon muotoja voi olla, kun osakkaalle maksetaan palkkaa perusteetta, eli jos osakkaalle tai tämän lähiomaiselle on maksettu palkkaa ilman työntekoa. Epätavanomaisia etuja voidaan verottaa peitellyn osinkona, esimerkiksi vapaa-ajan asumisjärjestelyt eli muut kuin vakituksessa käytössä olevat asunnot sekä vene-etua voidaan pitää epätavanomaisina. Yhden omistajan yhtiössä epätavanomaiset edut tulevat todennäköisemmin käsiteltävän peitellyn osinkona kuin yhtiössä, jossa on paljon työntekijöitä ja edut ovat kaikkien käytössä. (Verohallinto 2002, viitattu 29.9.2015.)

Peitellyksi osingoksi voidaan katsoa myös, jos osakkaan käytössä on ollut yhtiön omistama hyödyke vastikkeetta tai alihintaan. Hyödykkeen käypää hintaa ei katsota osakkaan saamaksi peitellyksi osingoksi, vaan yksityiskäyttötilanteissa tulisi soveltaa hyödykkeen käypää vuokra-arvoa. (Verohallinto 2002, viitattu 29.9.2015.)

Tuloverolaissa (30.12.1992/1535 2:33d §) kerrotaan peitellyn osingon verotettavan siten, että 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. Ansiotulo-osuus verotetaan progressiivisesti.

Vain yhtiön omistajaa voidaan verottaa peittelystä osingosta, vaikka etuus olisikin osakkaan lähiomaiselle. Kun osakeyhtiö ja osakas tekevät keskenään sopimuksia, tulee kauppaa tehdessä varautua näytön esittämiseen myytävän asian käyvästä arvosta, jotta hinnoittelua ei katsota poikkeavaksi ja näin ollen ole peiteltyä osinkoa. Kaupantekoaikoihin kannattaa hankkia puolueettoman arvioitsijan arviokirja, jos osakeyhtiö myy osakkaalle huoneisto-osakkeita, kiinteistön, veneen tai auton. Autoille ja veneille arvon osalta on käytetty näyttönä välittäjän antamaa hinta-

arvioita tai ostotarjousta. Yrityksen osakkeet arvioidaan vähintään substanssin mukaiseen käypään arvoon. (Koponen 2013, 344-346.)

3.2 Laillinen verosuunnittelu

Pienessä osakeyhtiössä on tärkeää pohtia, miten osakeyhtiön tulos saadaan omistajan käyttöön sopivalla verotuskohtelulla. Hyvään verotuskohteluun ei ole vain yhtä ainoaa mahdollisuutta, vaan on olemassa useita eri tapoja millä esimerkiksi varoja saa yhtiöstä ulos. Tärkeää on kuitenkin miettiä aina kokonaisuutta eli osakkeenomistajan henkilökohtaista verotusta ja osakeyhtiön yhteensä maksamia veroja, kun pohditaan eri menettelytapoja verotukseen. Verosuunnittelu tehdään tulevaisuutta varten, joten se joudutaan toteuttamaan tiettyjen olettamusten mukaan. Verolainsäädännöstä vastaavat päättäjät tekevät harvoin sellaisia ratkaisuja, jotka kerralla muuttavat yritystoimintaan liittyviä reunaehtoja, kuten verotusta erityisen huonoon suuntaan, jolloin tulevaisuuden verosuunnittelu on suhteellisen turvallista. (Vilkkumaa 2014, 189-190.)

Yrityksen verosuunnittelu on tärkeää toteuttaa, koska verotus on Suomessa korkeaa ja on yrittäjälle tärkeää saada minimoitua verot liiketoiminnassa. Verosuunnitteluun laillisesti ei ole kovin monia keinoja ja täytyy olla tarkkana, jotta verosuunnittelu ei muutu veronkierroksi. Verosuunnittelu aloitetaan jo yritystä perustettaessa, jolloin valitaan verotuksen kannalta edullisin yhtiömuoto, koska yhteisöjä ja elinkeinonharjoittajaa verotetaan eri tavalla. Operatiivisella tasolla otetaan huomioon yrityksen tulot ja etenkin se, miten varoja nostetaan yhtiöstä ulos. Verosuunnittelulla saadaan selville esimerkiksi kannattaako osakkeenomistajan nostaa yrityksestä palkkaa vai osinkoja.

3.2.1 Palkka, osinko ja luontoisedut

Osakkeenomistaja voi nostaa tuloja yrityksestä palkkana, luontoisetuina tai osinkoina (Vilkkumaa 2014, 190–195). Nämä vaikuttavat verotukseen eri tavoilla ja ovat merkittävä osa yrityksen verosuunnittelua. Varojen nostaminen ulos yrityksestä on merkittävin verosuunnittelun keino toimivalle yritykselle. Valitsemalla oikean tavan varojen nostoon yrityksestä, saavutetaan huomattavat säästöt maksetuissa veroissa. Seuraavassa luvussa on käsitelty tarkemmin palkan, osingon ja luontoisetujen vaikutusta verotukseen.

3.2.2 Nettovarallisuuden kasvattaminen

Lain varojen arvostamisesta verotuksessa (22.12.2005/1142 2:2 §) mukaan osakeyhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista velat. Yhtiön osakkeen verovuoden matemaattinen arvo lasketaan edeltävän vuoden tarkastetun tilinpäätöksen mukaisen nettovarallisuuden perusteella. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan kun nettovarallisuus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142 2:9 §). Osakkeenomistajalle on merkityksellistä osakeyhtiön nettovarallisuus. Pääomatulona verotetaan osakkeen matemaattiselle arvolle laskettu kahdeksan prosentin tuotto osinkoa jaettaessa. Nettovarallisuutta voidaan kasvattaa esimerkiksi jättämällä osakeyhtiön voitot osakeyhtiöön tai sijoittamalla lisää pääomaa tai varallisuutta osakeyhtiöön. Nettovarallisuuden kasvattaminen ei ole helppoa, jos osakkeenomistaja tarvitsee eläkkeeseen tulovirtaa, jonka osakeyhtiö voi suunnitella tarjota. (Vilkkumaa 2014, 190-193.)

Alla olevassa laskelmassa on laskettu nettovarallisuuden kasvattamisen vaikutus osinkojen verotukseen. Laskelmissa käytetyt luvut ovat yrityksen lukuja. Ensimmäisessä vaihtoehdossa nettovarallisuus on pieni n. 6000 euroa, toisessa vaihtoehdossa 20 000 euroa enemmän ja kolmannessa vaihtoehdossa 30 000 euroa enemmän kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa. Esimerkissä on käytetty osingon määränä 5000 euroa ja ansiotulon veroprosenttina on käytetty 20 prosentin kantaa ja pääomatulon veroprosentti on yleinen 30 % alle 30 000 euron tulosta ja yli 30 000 euron tulosta veroprosenttina on 33 %.

TAULUKKO 1. Nettovarallisuuden kasvattaminen

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Vaihtoehto 3
Yrityksen nettovarallisuus	6 853,26	26 853,26	36 853,26
8 %	548,26	2 148,26	2 948,26
25 % pääomatulo	137,07	537,07	737,07
75 % verovapaa	411,20	1 611,20	2 211,20
Loput osingosta	4 451,74	2 851,74	2 051,74
75 % ansiotuloa	3 338,80	2 138,80	1 538,80
25 % verovapaata	1 112,93	712,93	512,93

Pääomatulovero 30 %	41,12	161,12	221,12
Ansiotuloveroa 20 %	667,76	427,76	307,76
Verovapaa	1 524,13	2 324,13	2 724,13
Verot yhteensä	708,88	588,88	528,88
Käteän jää yhteensä	4 291,12	4 411,12	4 471,12

Taulukosta käy ilmi, että nettovarallisuuden kasvattamisella saadaan verohyötyä. Pelkästään osinkoja maksettaessa osakkeenomistaja hyötyy suuresta nettovarallisuudesta, kun verovapaa osuus yrityksen nettovarallisuuden 8 prosentin tuotosta on 75 prosenttia. Verovapaa osuus osingosta on vaihtoehto kolmessa yli 1000 euroa suurempi kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa ja maksetut verot ovat yli 200 euroa suuremmat ensimmäisessä vaihtoehdossa kuin kolmannessa vaihtoehdossa. Käteen jää siis enemmän rahaa, mitä suurempi nettovarallisuus yrityksellä on. Osakeyhtiön nettovarallisuuden vaikutus on hyvä matemaattisesti laskettuna silloin, kun osakkeenomistajan osakkeiden matemaattinen arvo on yhteensä enintään noin 1 875 000 euroa. Tämä perustuu siihen, että yli 150 000 euron ylittävää pääomatulo-osinkoa verotetaan melko rankasti. Tällöin 150 000 euron ylittävä osuus osingosta verotetaan 85 prosenttia pääomatulona ja 15 prosenttia verovapaana tulona. (Vilkkumaa 2014, 190.) Nettovarallisuuden kasvattamisella voidaan siis vaikuttaa verotukseen siten, että mitä suurempi nettovarallisuus on, sitä suurempi osuus osinkoja jaettaessa menee verovapaana osuutena ja jää pienempi osuus ansiotulona verotettavaksi. Alla olevassa esimerkissä (taulukko 2) käy ilmi, että yli 150 000 euron ylittävää osinkoa verotetaan rankasti. Veroaste 150 000 euron osingossa on 7,5 % ja 160 000 euron osingossa 8,6 %.

Taulukko 2. Yli 150 000 euron osingon vaikutus veroihin

Osinko	150 000	160 000
Nettovarallisuus	1 875 000	2 000 000
8 %	150000	160000
25 % Pääomatulo	37500	37500
75 % Verovapaa	112500	112500
Yli 150 000e		10 000
85 % pääomatuloa		8500
15 % Verovapaata		1500
Pääomatulovero 30 %	11250	13800

Tässä on tarkasteltu pelkästään osingoista maksettua veroa. Varallisuudesta, josta osinkoa jaetaan, on maksettu jo yrityksen tuloverot, jolloin kokonaisverorasitus voi muuttua huomattavasti, kun otetaan huomioon yrityksen maksamat verot yhdessä osakkaan henkilökohtaisesti maksamien verojen kanssa. Pienessä osakeyhtiössä on suuri vaikutus sekä yrityksen että osakkaan maksamilla veroilla yhteensä.

Pienessä osakeyhtiössä osakkeenomistajalle voi olla järkevämpää nostaa palkkaa itselleen, kuin nostaa osinkoja, koska palkkatulo on vähennyskelpoista kulua yritykselle. Osakkeenomistajan

oma ansiotulon veroaste voi jäädä alle 20 prosentin, minkä yritys maksaa toiminnastaan tuloverona. Mutta tällöin osakkeenomistaja on yrityksessään ansiotuloa saava työntekijä, jota verotetaan ansiotuloverotuksen sääntöjen mukaan, eikä saa korvausta yrittäjäriskistä, kun osinkoja ei nosteta osakeyhtiön omistajan asemassa. (Vilkkumaa 2014, 191-193.)

4 VAROJEN NOSTO YHTIÖSTÄ

Osakas voi nostaa yhtiöstä varoja monella eri tapaa, tässä tarkastellaan pääasiassa palkannostoa, osinkojen nostoa sekä luontoisetuja, verovapaita etuja ja kustannusten korvauksia. Näitä painotetaan sen vuoksi, että ne soveltuvat parhaiten toimeksiantaja yrityksen käytettäväksi, kun mietitään varojen nostoa yrityksestä. Lisäksi käsitellään muita tapoja, jotka soveltuvat pienelle osakeyhtiölle, mutta eivät tällä hetkellä toimeksiantajayrityksen käytettäväksi. Listatusta osakeyhtiöstä saatuja osinkoja ei käsitellä lainkaan, koska kyseessä on listaamaton osakeyhtiö, josta varoja nostetaan. Varojen nostoa vapaan oman pääoman rahastosta ei käsitellä, koska toimeksiantajayrityksellä ei ole muuta vapaata pääomaa kuin voittovarot.

4.1 Yrittäjäpalkannosto yrityksestä

Rahapalkka on vastine tehdystä työstä ja se voidaan laskea työhön käytetyn ajan, työn tuloksen tai muun sovitun perusteen mukaisesti. Palkka on yritykselle vähennyskelpoista kuluja sosiaaliluineen. Omistajayrittäjät voivat yleensä suunnitella joustavasti ja päättää palkkansa määrän. Myös luontoisetujen kuuluvuudesta palkkaan voi päättää itse. Palkkausetuja tulee olla suhteessa heidän työpanokseen yrityksessä, koska ylipalkka voidaan perusteettomana katsoa peiteltyksi osingoksi. (Engblom & Adamsson 2011, 36–37.)

4.1.1 Palkansivukulut

Jos osakkeenomistaja on TyEL-osakkeenomistaja, maksaa yritys hänen palkastaan sosiaaliturvamaksun, työeläkevakuutusmaksun, tapaturmavakuutusmaksun ja työttömyysvakuutusmaksun. Jos osakkeenomistaja on YEL-osakkeenomistaja, maksaa yritys hänen palkan sivukuluista ainoastaan sosiaaliturvamaksua. YEL-osakkeenomistaja on osakkeenomistaja, joka omistaa yksin tai perheenjäsenensä kanssa puolet osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai on yksin vähintään 30 % osakkeista. Osakkeenomistajan tulee myös toimia johtavassa asemassa yrityksessä. Näiden kahden osakkeenomistajan välillä on merkittävä ero osakeyhtiöstä saaman palkan sivukulujen korkeudessa. YEL-osakkeenomistajalla yritys maksaa ainoastaan sosiaaliturvamaksua, joka on n. 2,08 % palkasta ja TyEL-osakkeenomistajalla yritys maksaa kaikki tässä mainitut sivukulut, joka on n. 20 % enemmän. (Vilkkumaa 2014, 195.) Tyel-vakuutettu osakas saa

eläketulonsa palkkatulon mukaan eli jos hän nostaa vain osinkoa, ei eläkettä kerry lainkaan (Raunio, Romppainen, Ukkola & Kotiranta 2014, 29).

Yel-työtulon mukaan maksetaan yrittäjälle eläkettä. Työtulon tulee vastata yrittäjän työpanosta yrityksessä. Työeläke kartuttaa yrittäjän eläkettä siten, että 18-52-vuotiaana 1,5 %, 53-62-vuotiaana 1,9 % ja 63-67-vuotiaana 4,5%. (Etera 2015, viitattu 4.10.2015.)

TAULUKKO 3. Yel-osakkeenomistajan palkansivukulut 2015

Yel-osakkeenomistaja		
Työeläkemaksu	<i>Alle 53-vuotiaat</i>	<i>53 vuotta täyttäneet</i>
	23,70 %	25,20 %
Sosiaaliturvamaksu	<i>Alle 68-vuotiaat</i>	<i>68 vuotta täyttäneet</i>
	2,08 %	Ei peritä
YEL-työtulon alaraja	7 502,14 €/v	
YEL-työtulon yläraja	170 375 €/v	
Yrittäjä maksaa	Päivärahamaksu	Sairaanhoitomaksu
Perusosa	0,78 %	1,32 %
Korotusosa	0,13 %	0,17 %
Yhteensä	0,91 %	1,49 %

Yel-työtulon alaraja tarkoittaa määrää, jolloin yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa. Yli 68-vuotiaiden palkasta ei tarvitse maksaa sosiaaliturvamaksua. Yel-osakkeenomistaja maksaa palkastaan sairaanhoitomaksua ja päivärahamaksua. Sairaanhoitomaksun perusteena on kunnallisverotuksessa verotettavat tulot ja korotusosaa maksetaan tuloista, joista ei tarvitse maksaa päivärahamaksua. Päivärahamaksua maksetaan palkasta, ei esimerkiksi eläkkeistä ja yrittäjä maksaa tuloistaan korotettua päivärahamaksua. Yrittäjällä päivärahamaksua maksetaan Yel-työtulon mukaan. (Verohallinto 2014b, viitattu 14.10.2015.)

TAULUKKO 4. Tyel-osakkeenomistajan palkansivukulut 2015

TyEL-osakkeenomistaja	Työntekijä	Työnantaja	Yhteensä
Työeläkemaksu	<i>Alle 53-vuotiaat</i>	19,00 %	24,7 %
	<i>53 vuotta täyttäneet</i>		
Sosiaaliturvamaksu	5,70 %	0,80 %	1,45 %
	<i>Alle 68-vuotiaat</i>		
Työttömyysvakuutusmaksu	2,08 % (työnantaja)	0,067 %	0,1-7 %
	<i>68 vuotta täyttäneet</i>		
Ryhmähenkivakuutus	Ei peritä		
Tapaturmavakuutus	<i>Alle 65-vuotiaat</i>		
	0,65 %		
	<i>65 vuotta täyttäneet</i>		

Työtapaturmavakuutusmaksu määräytyy työn vaarallisuuden ja palkkojen mukaan ja se maksetaan vakuutusyhtiölle, kuten myös ryhmähenkivakuutus, joka peritään tapaturmavakuutuksen yhteydessä. Työnantaja pidättää työntekijän palkasta työeläkevakuutusmaksun ja maksaa sekä työntekijän että työnantajan osuuden vakuutusyhtiölle. Sosiaaliturvamaksu maksetaan verohallinnolle. (Yrittäjät 2015, viitattu 4.10.2015.) Työnantaja vastaa palkansaajan työttömyysvakuutuksen maksusta työttömyysvakuutusrahastolle (Tvr 2014, viitattu 4.10.2015).

4.1.2 Ansiotuloista tehtävät vähennykset

Tuloverolain (30.12.1992/1535 30 §) mukaan puhdas ansiotulo lasketaan vähentämällä puhtaasta ansiotulosta luonnolliset vähennykset. Tuloverolain (30.12.1992/1535 95 §) mukaan verovelvollinen saa vähentää tulohankkimisvähennyksen 620 euroa, mutta kuitenkin enintään palkkatulon määrän verran. Puhtaasta ansiotulosta saa myös vähentää lakisääteiset työntekijän eläkevakuutusmaksut, sairausvakuutusten päivärahamaksu sekä työttömyysvakuutusmaksu. Kunnallisverotuksessa ansiotulovähennyksen määrä on 51 % tuloista 2500 euroa ylittävä osa 7 230 euroon saakka ja sen ylittävältä osalta 28 %. 14 000 euroa ylittävästä ansiotulo-osuudesta tehdään 4,5 prosentin vähennys. Vähennystä pienennettäessä tuloiksi lasketaan kaikki ansiotulot myös esim. eläkkeet. Ansiotulovähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 570 euroa. Ansiotulovähennystä ei myönnetä eläketulosta. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 105 a §.)

Kunnallisverotuksen perusvähennyksen saa, jos puhdas ansiotulo ei ylitä kaikkien vähennysten jälkeen 2 970 euroa. Perusvähennyksen enimmäismäärä on 2 970 euroa vuonna 2015. Jos puhtaasta ansiotulon enimmäismäärä ylittää perusvähennyksen enimmäismäärän, pienennetään vähennyksen määrää 18 % yli menevän tulon määrästä. Perusvähennystä ei myönnetä edes osittaisena jos puhtaasta ansiotulon määrä ylittää vähennysten jälkeen 18 351,05 euroa. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 106 §.) Ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään työtulovähennys. Työtulovähennyksen määrä on 8,6 % puhtaasta ansiotulon 2500 euroa ylittävältä osalta. Työtulovähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 025 euroa. Työtulovähennyksen määrää pienennetään yli 33 000 euron ylittävältä osuudelta 1,2 %. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 125 §.)

Kunnallisverotuksessa tehtävä eläketulovähennyksen enimmäismäärä vuonna 2015 on 9 140 euroa. Enimmäismäärän ylittävä osa puhtaasta ansiotulosta kerrotaan 54 prosentilla, jolloin saadaan eläketulovähennyksen pienempi. Eläketulovähennyksen enimmäismäärästä vähennetään

eläketulovähennyksen pienenemä, jolloin saadaan lopullinen eläketulovähennyksen määrä kunnallisverotuksessa. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 101 §.) Jos puhdas ansiotulo ylittää 26 065,93 ei kunnallisverotuksen eläketulovähennystä myönnetä edes osittaisena (Verohallinto 2015b, viitattu 16.10.2015). Valtionverotuksessa puhtaasta ansiotulosta tehtävä eläketulovähennys laskeetaan siten, että vähennetään eläketulon vähennyksen enimmäismäärä 12 540 euroa. Jos eläketulo on yli eläketulon vähimmäismäärän, pienennetään eläketulovähennystä ylimenevällä osuudella, joka on kerrottu 44 prosentilla. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 100 §.)

4.1.3 Palkkatulon verotus

Tuloverolain (30.12.1992/1535 1 §) mukaan ansiotulosta suoritetaan veroa kunnalle, valtiolle ja seurakunnalle. Yrittäjän palkkatulo verotetaan kokonaisuudessaan ansiotulona. Tuloverolain (30.12.1992/1535 29 §) mukaan veronalaista tuloa ovat verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuna saamat tulot. Verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneet menot. Veroprosentti muodostuu henkilökohtaisesti kunnallis- ja valtionverosta sekä sairausvakuutusmaksusta. Kunnallisveroa ja mahdollista kirkollisveroa maksetaan suhteellisen prosentuaalisen osuuden mukaan ja valtionveroa maksetaan progressiivisen taulukon mukaan (Vilkkumaa 2014, 170). Henkilökohtaisessa verotuksessa tehtävät vähennykset vaikuttavat lopulliseen verotettavaan tuloon. Kunnallisveron ansiotulovähennyksen saa sekä osingosta, joka verotetaan ansiotulona että palkasta, mutta tulonhankkimisvähennyksen saa vain palkkatulosta, ei ansiotulo-osingosta. (Raunio ym. 2014, 29.)

TAULUKKO 5. Valtion tuloveroasteikko 2015

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylävähästä tulon osasta, %
16 500—24 700	8	6,5
24 700—40 300	541	17,5
40 300—71 400	3 271	21,5
71 400—90 000	9 957,50	29,75
90 000—	15 491	31,75

Kunnallisveroprosentti Oulussa on vuonna 2015 20,00 prosenttia ja kirkollisveroprosentti evankelis-luterilaisessa seurakunnassa on vuonna 2015 1,30 prosenttia (Verohallinnon säädöskokoelma tuloveroprosenteista 2015). Yleisradioveroa maksetaan 0,68 prosenttia puhtaan ansiotulon ja pääomatulon yhteismäärästä. Yleisradioveroa maksetaan kuitenkin korkeintaan 143 euroa ja alle 51 euron jäävää veroa ei peritä. (Verohallinto 2013, viitattu 9.10.2015.)

4.2 Osinkojen nosto yrityksestä

Osakeyhtiön tilinpäätöksessä lasketaan jakokelpoisten varojen määrä, joka ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa ja varojen jakaminen täytyy perustua viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen (Vilkkumaa 2014, 69–70). Osakeyhtiölaissa (21.7.2006/624 13:6 §) on määritelty, että osingonjaosta päätetään yhtiökokouksessa, jossa määrätään jaon enimmäismäärä. Yhtiökokous voi myös valtuuttaa hallituksen päättämään osingonjaosta, päätöksessä tulee mainita jaon määrä.

Osingonjako tarkoittaa, että varoja jaetaan tilikauden ja edellisten tilikausien voitoista.

Laillisesti varoja voidaan jakaa osinkoina niin, että yhtiön maksukyky ei vaarannu. Yhtiön varoja ei saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön tai varojen jako aiheuttaisi maksukyvyttömyyden. Osakeyhtiön jakamaan voittoon kohdistuu osittain kahdenkertainen verotus, koska osakeyhtiön verokanta on 20 %, mikä maksetaan yhtiön tuloksesta ja osinkotuloa saadaan jo kertaalleen verotetusta tilikausien tuloksesta. Osinko ei ole vähennyskelpoista kulua yhtiölle. (Raunio ym. 2014, 10, 23.)

4.2.1 Osinkojen verotus

Yksityishenkilön saaman osingon verotus perustuu osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuuteen. Sen perusteella osinko jaetaan ansio- ja pääomatuloon. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa (22.12.2005/1142 2:2 §) mukaan nettovarallisuus lasketaan edeltävän vuoden taseen pohjalta, jolloin varoista vähennetään velat.

Tuloverolain (30.12.1992/1535 1 §) mukaan pääomatulosta suoritetaan veroa valtiolle. Pääomatulona verotetaan osingosta määrä, joka vastaa 8 prosenttia yrityksen nettovarallisuuteen perustuvasta osakkeiden matemaattisesta arvosta, jos se ei ylitä 150 000 euroa. Tästä saatu määrä verotetaan siten, että 25 % on veronalaista pääomatuloa ja 75 % on verovapaata tuloa. Muu osa

osingosta, joka ylittää kahdeksan prosentin tuotto-osuuden verotetaan siten, että 75 % on ansiotuloa ja 25 % on verovapaata tuloa. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 33b §.) Pääomatulona verotetaan alle 30 000 euron tulosta yleisen 30 prosentin verokannan mukaan. Ylimenevästä osuudesta verotetaan 33 % kannan mukaan. Ansiotulo verotetaan progressiivisesti valtionveroasteikon mukaan. (Verohallinto 2014c, viitattu 22.4.2015.)

4.2.2 Työpanokseen perustuva osinko

Työpanokseen perustuvana osinkona pidetään osingonsaajalle tai hänen lähipiirilleen kuuluville henkilöille jaettuna tai saatuna osinkona työpanoksen perusteella. Työpanososingon jakaminen voi olla määritelty yhtiöjärjestyksessä, perustua yhtiökokouksessa tehtyyn päätökseen tai osakassopimukseen tai muuhun sopimukseen. Työpanoksen perusteella maksettavasta osingosta verovelvollinen on se henkilö, jonka työn perusteella osinkoa on jaettu. Vaikka työpanososingon saa joku muu kuin työnsuorittaja, verotetaan silti työpanoksen tehnyttä henkilöä ansiotulona. Työpanos osinkoa jakava osakeyhtiö saa vähentää tuloverotuksessaan maksamansa osingon. (Vilkkumaa 2014, 132-133.)

Tuloverolain (30.12.1992/1535 33b §) mukaan työpanokseen perustuva osinko on ansiotuloa. Ennakkoperintälain (20.12.1996/1118 2:13a §) mukaan työpanokseen perustuva osinko katsotaan työkorvaukseksi. Saman lain 25 § mukaan osingonsaajan tulee maksaa ennakonpidätys osingon määrästä, jos saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin.

4.3 Luontoisedut

Luontoisedut eivät ole suoraan varojen nostotapa yritykselle, vaan liittyy vaihtoehtoisin tapoihin nostaa palkkaa yrityksestä. Luontoisedut ovat saajalleen veronalaista tuloa. Luontoisedut voidaan lisätä rahapalkkaan tai nettopalkasta voidaan vähentää luontoisedun raha-arvo, kun sovitaan palkanmäärää. Verotuksessa luontoisedut määritellään saajalleen muuna kuin rahana maksettuna korvauksena työstä. Luontoisetu on siis työnantajan työntekijälle käyttöön luovuttama tavara tai palvelu, jonka työnantaja on järjestänyt ja kustantanut. Hyödykkeen omistus ei siirry siis palkansaajalle vaan ainoastaan käyttöoikeus, joka päättyy viimeistään työsuhteen päättyessä. Luontoisetu on koko sen ajan saajalleen veronalaista tuloa, jolloin etu on palkansaajan käytössä. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.)

Verohallinto määrittää joka vuosi luontoisetujen arvot, joita käytetään perusteena luontoisetujen saajan ansiotuloverotuksen käsittelyssä (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 4:64 §). Yleisimpiä luontoisetuja ovat asuntoetu, autoetu, autotallietu, ravintoetu sekä puhelinetu (Vilkkumaa 2014, 171).

Asuntoetu

Asuntoetu tarkoittaa, kun palkansaaja saa työ- tai virkasuhteensa ajaksi käyttöönsä työnantajan omistaman tai vuokraaman asunnon. Asuntoedusta ei ole kysymys silloin kun työnantaja maksaa palkansaajan vuokraaman asunnon vuokran tai palkansaajan omistaman asunnon kuluja. Keskukslämmitysasuntojen luontoisetuarvoihin sisältyy lämmitys sekä lämmin ja kylmä vesi. Asuntoedun arvo muodostuu kiinteästä perusarvosta sekä pinta-alan perusteella määräytyvä neliömetrikohtainen arvo. Asuntoedun arvoon vaikuttavat asunnon sijainti sekä pinta-ala. Suomi on jaettu kuuteen eri alueeseen, joista jokaisella on eri perusarvo ja neliömetrikohtaiset arvot. Alueellinen jaottelu perustuu asunnon sijaintipaikkakuntaan. Oulussa kaikki asunnot kuuluvat samaan alueeseen, jonka mukaan arvot määritellään. Luontoisetupäätöksessä on määritelty kaikille alueille kiinteä perusarvo. Suhteellisesti kiinteä perusarvo vaikuttaa eniten pienessä kuin suuressa asunnossa. Perusarvoon lisätään asunnon pinta-alan perusteella neliömetrikohtainen arvo. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.) Oulun alueella perusarvo on 171 euroa ja johon lisätään neliömetrikohtainen arvo, joka on 8 euroa neliömetriltä. Esimerkiksi Oulussa sijaitsevalle 70 neliön asunnolle asuntoetu arvoksi tulisi 731 euroa. (Verohallinto 2014d, viitattu 14.9.2015.)

Autoetu

Jos palkansaaja käyttää yksityisajoihin työnantajan kustantamaa henkilö- tai pakettiautoa, katsotaan palkansaajan saama etu autoeduksi. Autoetu voi olla vapaa autoetu tai auton käyttöetu. Vapaa autoetu tarkoittaa kun työnantaja maksaa kaikki autosta aiheutuneet kustannukset. Auton käyttöetu on kysymyksessä silloin kun työntekijä itse suorittaa ainakin auton käytöstä aiheutuneet polttoainekustannukset itse. Tässä tapauksessa kulut on kuitenkin maksettava muulle taholle kuin työnantajalle. Luontoisetupäätöksessä autot on jaettu kolmeen ikäryhmään niiden käyttöönottovuoden perusteella. Auto kuuluu ryhmään A kolme ensimmäistä vuotta auton käyttöönottohetkestä, ryhmään B seuraavat kolme ja sen jälkeen ryhmään C. Autoedun arvo kuukaudessa määräytyy kahdesta osasta, perusarvosta, josta otetaan prosenttiosuus sekä käyttökustannuksista, jotka ovat euromääräisinä. Perusarvon muodostaa poisto, korko, vakuutusmaksut sekä ajoneuvovero. Käyttökustannukset muodostaa rengas- ja korjaus - ja huoltokustannukset sekä vapaassa au-

toedussa polttoainekustannukset. Perusarvo on uusissa autoissa suurempi ja vanhoissa autoissa käyttökustannukset suuremmat, johtuen takuuajan päättymisestä ja lisääntyneistä huoltokustannuksista. Perusarvo määritetään auton uushankintahinnasta laskettavana prosenttiosuutena. Uushankintahinta määräytyy käyttämällä automallin maahantuojan tai jos sitä ei saa tukkukaupan ilmoittamaa suositushintaa. Lisävarusteiden hankintahinnat lisätään auton uushankintahintaan siltä osin kun ne ylittävät 850 euroa. Autoedun kuukausittainen arvo on laskettu niin, että kuukaudessa olisi 1500 km yksityisajoja. Jos yksityisajoja on jatkuvasti vähemmän, voi ajopäiväkirjalla päästä edullisempaan verotusarvoon. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.)

Esimerkki autoedun arvosta uutena ostetusta 25 000 euron autosta, johon ei osteta enempää lisävarusteita kuin 850 euron arvosta: 25 000-perusvähennys 3 400, saadaan perusarvon laskentaperuste 21 600, josta 1,4 % on 302,4 euroa, pyöristetään lähimpään kymmeneen 300 euroa. Tähän lisätään käyttökustannukset 285 euroa, joten saadaan autoedun arvoksi 585 euroa. (Verohallinto 2014d, viitattu 14.9.2015.)

Taulukko 6. Autoedun arvo verotuksessa

Autonarvo uutena	25000
Lisävarusteet	850
Lisävarusteet lisätään hintaan, jos ylittää 850e	0
Autoarvo yhteensä	25000
Vähennetään perusvähennys	3400
Perusarvon laskentaperuste	21600
Edun arvo kk 1,4% uushankintahinnasta	302,4
Pyöristys	300
käyttökustannukset	285
AUTOEDUN ARVO	585

Autotallietu

Autotallin pinta-alaa ei oteta huomioon laskettaessa asuntoedun arvoa eikä auton säilytyskustannukset sisälly autoetuun. Tämän vuoksi työnantajan kustantamasta autotallista muodostuu erillinen autotallietu. Autotallietu muodostuu, kun työnantaja antaa työntekijälle käyttöön asunnon läheisyydessä sijaitsevan autotallin tai hallipaikan. Työpäivän aikana käytettävä työpaikan läheisyydessä sijaitseva autotalli tai muu auton säilytyspaikka ei ole veronalainen luontoisetu. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.) Lämmitetyn autohallin tai autotallin raha-arvo on Oulussa 80

euroa kuukaudessa ja kylmän hallin arvo 39 euroa kuukaudessa (Verohallinto 2014d, viitattu 14.9.2015).

Ravintoetu

Ravintoetu muodostuu silloin, kuin työnantaja tarjoaa työntekijälle aterian alempaan hintaan tai täysin veloittamatta. Ravintoetu voidaan järjestää useilla eri tavoilla ja se miten se on järjestetty vaikuttaa edun arvon laskemiseen. Kysymyksessä voi olla tavanomainen ravintoetu eli työpaikkaruokailu tai sopimusruokailu, laitospuokailu, oppilas- tai muun valvonnan yhteydessä saatu etu, hotelli- ja ravintola-alan henkilökunnan ravintoetu tai arvosteli eli muu kuin sopimusruokailuun liittyvä ruokalipuke tai maksukortti. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.) Ravintoedun arvo on 6,20 euroa ateriala kohden, jos edun hankkimisesta aiheutuneiden välittömien kustannusten ja arvonnäveron vähimmäismäärä on 6,20 euroa ja enintään 10,10 euroa. Jos määrä alittaa 6,20 euroa tai ylittää 10,10 euroa, edun arvona pidetään välittömien kustannusten ja arvonnäveron määrää. (Verohallinto 2014d, viitattu 14.9.2015.)

Puhelinetu

Työnantajan kustantama puhelimen käyttöetu muodostaa puhelinedun. Nykyisin puhelinetu on yleensä matkapuhelinetu, johon kuuluu myös matkapuhelin datankäyttö. Puhelimessa oleva Internet ei siis muodosta erillistä etua vaan sisältyy matkapuhelinetuun. Matkapuhelimesta ei synny verotettavaa etua, jos palkansaaja itse maksaa yksityispuheluista aiheutuneet kulut. (Verohallinto 2015c, viitattu 14.9.2015.) Työnantajan palkansaajalle kustantaman matkapuhelinedun arvo on 20 euroa kuukaudessa. Edun arvo kattaa puhelusta, tekstiviesteistä sekä multimediamiesteistä aiheutuneet kustannukset. (Verohallinto 2014d, viitattu 14.9.2015.)

4.4 Verovapaat edut

Verovapaita etuja kannattaa yrityksessä hyödyntää, koska ne ovat saajalleen verovapaita sekä osakeyhtiölle vähennyskelpoista kulua. Varojen nostotapana se on yrittäjälle vaihtoehto ottaa etuja käyttöön siten, että yritys saa vähentää kulut omassa toiminnassaan ja yrittäjälle edut ovat verovapaita. Verovapaita etuja voi olla esimerkiksi terveydenhuolto, henkilökunta-alennukset, merkkipäivä- tai muut vähäiset lahjat tai virkistys- tai harrastustoiminnan tukeminen esimerkiksi

liikunta ja kulttuurisetelit. Verovapauden edellytyksenä on, että edut ovat koko henkilökunnan käytettävissä, se on kohtuullinen ja tavanomainen. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 69§.) Pienissä osakeyhtiöissä ongelmana on, että henkilökuntaa on niin vähän, että verottajan mielestä edun järjestäminen koko henkilökunnalle ei toteudu. Henkilökunnalla tarkoitetaan myös hallintoelimiin ja yrityksen johtoon kuuluvia henkilöitä. Myös epätavallisen ja kustannukseltaan kalliin luontoisedun antaminen saattaa johtaa siihen, että se katsotaan peiteltyksi osingoksi. (Viikkumaa 2014, 171–172.) Arvonlisäveron vähennyskelpoisuus vaihtelee kunkin verovapaan edun kohdalla.

Terveydenhuolto

Työterveyshuoltoa sääntelee työterveyshuoltolaki (21.12.2001/1383). Tämän lain ensimmäisen luvun ensimmäisessä pykälässä määritellään työnantajan velvollisuus järjestää työterveyshuolto työstä ja työolosuhteista johtuvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisemiseksi ja työntekijän työkyvyn, terveyden sekä turvallisuuden edistämiseksi ja suojaamiseksi. Työnantajalla on oikeus saada korvausta työterveyshuoltolaissa työnantajan velvollisuudeksi määrätyn työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista (Sairausvakuutuslaki 21.12.2004/1224 13:1 §). Työnantaja voi järjestää työterveyshuoltopalvelut joko järjestämällä työterveyshuoltopalvelut itse tai jonkun muun työnantajan kanssa yhdessä, hankkimalla terveyskeskukselta tarvitsemansa palvelut tai hankkimalla muulta työterveyshuoltopalvelujen tuottamiseen oikeutetulta toimintayksiköltä tai henkilöltä tarvitsemansa palvelut. Työnantajan on tehtävä työterveyshuoltopalvelujen järjestäjän kanssa kirjallinen sopimus, josta selviää työterveyshuoltopalvelujen laajuus, yleiset järjestelyt sekä palvelujen sisältö. Työnantajalla on oltava työterveyshuollosta kirjallinen toimintasuunnitelma, josta ilmenee yleiset tavoitteet ja työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet ja niistä johtuvat toimenpiteet. (Engblom & Adamsson 2011, 128.)

Työnantajan järjestämä kohtuullinen ja tavanomainen terveydenhuolto ei ole veronalaista etua. Työpaikkaterveydenhuollon on oltava koko henkilökunnan käytettävissä, jotta veronalaista etua ei muodostu palkansaajille. Terveystenhoitoon sisältyy sekä terveydenhoito että sairaanhoito. Yrittäjän oman työterveyshuollon kustannukset ovat vähennyskelpoista siltä osin, kun ne ovat kohtuullisia yrittäjän työpanokseen nähden ja se, että yrittäjä myös työskentelee yrityksessä ja samat palvelut ovat tarjolla myös muille yrityksen työntekijöille. Myös kohtuullisen hintainen hammashoito voi olla työnantajan järjestämänä verovapaita, esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 1977/3045 on katsottu 851,87 euron vuotuisen hammashuoltokustannusten korvaamisen verovapaaksi eduksi. Silmälasikustannuksia pidetään korvattavina vain siltä osin,

kun kysymyksessä on optikon tai lääkärin määräämistä työhön liittyvistä erikoislaseista. (Engblom & Adamsson 2011, 128-131.)

Arvonlisäverollista toimintaa harjoittavalle yritykselle lakisääteisen työterveydenhuollon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten arvonlisävero on vähennyskelpoista. Lakisääteisen velvollisuuden ylittävät terveydenhuoltopalvelut ovat vähennyskeltottomia arvonlisäverotuksessa. (Engblom & Adamsson 2011, 134-135.)

Merkkipäivälahja tai muu vähäinen lahja

Palkansaajan veronalaiseksi eduksi ei katsota työnantajan antamaa tavanomaista ja kohtuullista merkkipäivälahjaa tai muuta vähäistä lahjaa. Merkkipäivällä tarkoitetaan esimerkiksi työntekijän häpäivää, 50-, 60- ja 70-vuotispäivää sekä pitkäaikaiseen palveluun perustuvaa merkkipäivää tai eläkkeelle jäämistä. Työnantajan merkkipäiviä voi olla yrityksen ikään liittyvät merkkipäivät. Lahjaa ei voi antaa rahana tai rahaan verrattavana suorituksena, koska silloin lahja katsotaan työntekijän palkkatuloksi. Rahalahjaan rinnastetaan myös esinelahja tai lahjaksi saatu palvelusuoritus, jonka palkansaaja on saanut itse vapaasti valita. Myös ostokortit, lahjakortit, joita ei ole määrätty tietyn esineen tai palvelun hankintaan tai helposti rahaksi muutettava lahja, katsotaan verotettavaksi eduksi. Vaikka työntekijän merkkipäivänä saatu lahja katsotaan veronalaiseksi eduksi, ei siitä tarvitse suorittaa muita palkansivukuluja kuin sairaanhoitomaksu. Verotuksessa kohtuulliseksi ja verovapaaksi merkkipäivälahjaksi on katsottu palkansaajan 1-2 viikon bruttopalkkaa vastaava lahja. (Engblom & Adamsson 2011, 142-143.)

Vähäisillä muilla lahjoilla tarkoitetaan esimerkiksi jouluna henkilökunnalle annettavat huomionosoitukset, kuten joulukinkku tai herkkukori. Vähäisen lahjan tulee olla arvoltaan merkkipäivälahjoihin verrattuna vähäisiä. Jotta vähäinen lahja voidaan katsoa verovapaaksi eduksi, saa lahja olla arvoltaan enintään 100 euroa. Joulurahat, osto- ja tilauskortit sekä muut rahaan verrattavat suoritukset katsotaan palkaksi niiden arvosta riippumatta. (Engblom & Adamsson 2011, 144.)

Henkilökunnalle annettujen lahjojen ei yleensä katsota olevan hankittu liiketoimintaa varten arvonlisäverollista toimintaa harjoittavassa yrityksessä. Tämänlaiset yksityiseen kulutukseen tarkoitettavat lahjat eivät ole arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoisia. Vähäarvoiset lahjat tavanomaisina

mainoslahjoina saattavat olla vähennyskelpoisia arvonlisäverotuksessa. (Engblom & Adamsson 2011, 145.)

Virkistys- ja harrastustoiminta

Palkansaajalle ei ole veronalaista tuloa työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen virkistys- ja harrastustoiminta. Työnantaja voi luovuttaa tilojaan henkilökunnan käytettäväksi, tukea henkilöstön yhteistä toimintaa rahallisesti tai suorittaa tällaisesta toiminnasta maksut suoraan ulkopuolisille virkistys- ja harrastustoimintaa varten. Palkansaajalle voi tarjota työaikana ilmaiseksi kahvia, virvoitusjuomia tai muuta kahvileipätarjoilua, ilman että siitä muodostuu hänelle verotettavaa etua. Palkansaajalle voi myös tarjota lomaviettomahdollisuuksia työnantajan omistamassa tai vuokraamassa loma-asunnossa. Tässä verovapauden ehto on, että se on yhtenäisesti koko henkilökunnan käytettävissä. Työnantajan kustantamat henkilöstön yhteiset pikkujoulut tai muut vastaavat juhlatilaisuudet ovat verovapaata etua, jos ne ovat kustannuksiltaan ja järjestämistiheydeltään tavanomaisia ja kohtuullisia. Työnantajan järjestämä hieronta on myös verovapaata etua, jos se on kustannuksiltaan kohtuullista. Työnantajan on järjestettävä työpaikalle hieroja, jonka palveluja henkilökunta voi käyttää tai tehdä sopimus henkilökunnan käynneistä jonkun hierontapalvelujen tuottajan kanssa. Hierontapalvelun tulee olla työnantajan järjestämä, muuten hierontakäynnit katsotaan työntekijän palkaksi. Arvonlisäverollista toimintaa harjoittavalla yrityksellä on vähennysoikeus virkistystilaisuuksien kustannuksista, jos koko henkilökunnalla on ollut oikeus osallistua tilaisuuteen. (Engblom & Adamsson 2011, 145-147.)

Työnantaja voi järjestää työntekijöille urheilu- ja liikuntatoimintaa antamalla omia urheilutilojaan henkilökunnan käyttöön, vuokraamalla tilat ulkopuolisilta henkilökunnan käytettäväksi tai tukemalla henkilökunnan urheiluseuran, kerhon tai yhdistyksen kautta organisoitua toimintaa. Urheiluvälineitä ja -varusteita työnantaja voi hankkia henkilökunnan käyttöön jos niiden hankintakustannukset ovat kohtuullisia suhteessa käyttäjien määrään, ilman että verotettavaa etua muodostuu palkansaajalle. Työnantajan järjestämän urheilu- ja liikuntatoiminnan aiheuttamien kustannusten arvonlisävero ei ole vähennyskelpoista yritykselle. (Engblom & Adamsson 2011, 148-149.)

Liikunta- ja kulttuurisetelit

Verovapaata etua työntekijälle on työnantajan tarjoama työntekijän omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta. Työntekijä voi itse valita harrastuspaikan ja -tavan sekä ajankohdan harrastamiselle

eri vaihtoehtojen joukosta. Verovapauden edellytys on, että työnantaja on sopinut palveluntarjoajan kanssa tietyn maksuväliseen käytöstä tai maksaa suoraan toiminnan tarjoajalle tai välittäjälle. Etu voidaan järjestää esimerkiksi liikuntaan ja kulttuuriin tarkoitetuilla seteleillä tai muulla vastaavalla maksujärjestelmällä. Veroton liikunta- ja kulttuurietu koskee tavanomaisia liikuntamuotoja ja tavanomaista kulttuuritoimintaa. Tavanomaisella liikuntamuodolla tarkoitetaan sellaisia liikuntamuotoja, joita suomalaiset yleensä harrastavat, kuten esimerkiksi kuntosalikäyntejä, uintia, ohjattuja liikuntatunteja sekä yksilölajeja, kuten golfia, keilailua ja laskettelua. Tavanomaista kulttuuritoimintaa on esimerkiksi käynti museossa, elokuvateatterissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuri- ja liikuntatoiminta edun verovapaa enimmäismäärä on vuodessa 400 euroa. Verovapauden edellytys on, että kaikki halukkaat työntekijät saavat omaehtoisen liikunta- ja kulttuuriedun. Kulttuuri- ja liikuntapalveluista aiheutuneet kulut eivät ole arvonnisäverotuksessa vähennyskelpoista. (Engblom & Adamsson 2011, 151-157.)

4.5 Kustannusten korvaukset

Matkakustannusten korvauksilla työnantaja korvaa työntekijälle työhön liittyvistä työmatkoista aiheutuneita kustannuksia. Kustannusten korvaukset eivät varsinaisesti liity varojen nostoon, vaan on työntekijälle suoritettava korvaus työmatkoista tai esimerkiksi omalla autolla suoritettujen työmatkojen aiheuttamista kustannuksista. Työnantaja säästyy palkanmaksuun liittyvistä sivukuiluista verovapaita matkakustannuksia maksettaessa. Tämä selittää osittain miksi verovapaiden kustannusten korvaaminen on suosiossa. Veronalaista palkkaa ei kuitenkaan voida muuttaa verovapaiksi kustannuksiksi korvauksena tehdystä työstä. (Engblom & Adamsson 2011, 163.)

Verovapaat matkakustannukset

Työnantajan maksamat verovapaat matkakustannusten korvaukset eivät ole veronalaista ansiotuloa Tuloverolain (30.12.1992/1535 4:71 § mukaan). Työnantaja, joka on antanut työntekijälle vapaan autoedun, ei voi maksaa verovapaita kilometrikorvauksia sillä autolla ajetuista työajoista. Verohallinto määrittää vuosittain verovapaiden korvausten perusteet ja määrät. Työmatkasta aiheutuneita kustannuksia voi olla esimerkiksi matkustamiskustannusten korvaukset mm. kilometrikorvaukset, koko- ja osapäiväraha, ateriakorvaus, majoittumiskorvaus ja yömatkaraha. Matka-

kustannuksia ovat verovelvolliselle Suomessa tai ulkomailla tehdystä työmatkasta aiheutuneet kustannukset. (Verohallinto 2014e, viitattu 14.9.2015.)

Työmatkasta suoritettavalla matkustamiskustannusten korvauksella tarkoitetaan korvausta matkalipuista ja muista välttämättömistä matkustamiseen kuuluvista kuluista. Korvauksen määrä riippuu siitä, suoritetaanko työmatka työnantajan omistamalla autolla vai palkansaajan omistamalla autolla. Yleisimmin työmatka suoritetaan autolla, josta korvausta saa siten, että korvauksen määrä on 44 senttiä kilometriltä. Jos on perävaunu autoon kiinnitettynä, korotetaan määrää 7 sentillä kilometriltä. (Verohallinto 2014e, viitattu 14.9.2015.)

Päivärahat

Päiväraha tarkoittaa korvausta palkansaajalle kohtuullisesta ruokailu- ja muiden elinkustannusten lisäyksestä, jotka työmatka aiheuttaa, mutta siihen ei lueta matkustamisesta tai majoittumisesta suoritettavaa korvausta. Päivärahan verovapauden edellytyksenä on, että työmatka ulottuu 15 kilometrin etäisyydelle asunnosta tai varsinaisesta työpaikasta, riippuen kummasta matka on tehty. Ulkomaille tehdystä työmatkoista päivärahoja maksetaan työmatkan kohdemaasta riippuen. Seuraava taulukko osoittaa päivärahojen enimmäismäärät. (Verohallinto 2014e, viitattu 14.9.2015.)

TAULUKKO 7. Päivärahojen enimmäismäärät. (Verohallinto 2014e, viitattu 14.9.2015.)

Työmatkan kestoaika	Päivärahan enimmäismäärä euro
yli 6 tuntia (osapäiväraha)	18
yli 10 tuntia (kokopäiväraha)	40
kun matkaan käytetty aika ylittää viimeisen täyden matkavuorokauden	
- vähintään 2 tunnilla	18
- yli 6 tunnilla	40

4.6 Osakepääoman alentaminen

Osakeyhtiö voi päättää jakaa osakepääomaa, sen alentamisesta varojen siirtämiseksi vapaan oman pääoman rahastoon sekä sellaisen tappion välittömään kattamiseen, mihin vapaa oma

pääoma ei riitä (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624 14:1 §). Osakepääomaa voidaan jakaa suoraan osakkeenomistajille, jolloin se on varojen jakamista ja tämän vuoksi se tulee perustua viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen, jotta yhtiö säilyy maksukykyisenä myös varojen jakamisen jälkeen (Vilkkumaa 2014, 84). Osakepääomaa ei voida kuitenkaan alentaa osakeyhtiölain 1:3 § ensimmäisen momentin mukaista 2500 euron vähimmäispääomaa alemmaksi. Toimeksiantajayrityksen pääoma on vähimmäispääoma 2500 euroa, joten osakepääoman alentaminen ei sovellu käytettäväksi.

4.7 Omien osakkeiden ostaminen

Omien osakkeiden ostamisella tarkoitetaan, kun osakeyhtiö ostaa osakkeenomistajilta osakkeitaan. Osakkeenomistaja luovuttaa osakeyhtiölle omat osakkeet ja saa vastineeksi määritetyn kauppahinnan. Määritetty kauppahinta tulee olla käypä hinta, koska muuten ylihintaa voidaan verottaa peiteltynä osinkona. Kauppahinnan perusteella maksetaan varainsiirtovero kohteena olevista osakkeista. Osakkeenomistajat saavat usein myyntivoittoa myymistään osakkeista, koska usein osakeyhtiön maksama hinta on hankintamenoa korkeampi. Myyntivoitosta osakkeenomistajaa verotetaan pääomatulona. (Vilkkumaa 2014, 156-160.) Osakeyhtiölain 21.7.2006/624 15:11 § kerrotaan, että yksityinen osakeyhtiö ei voi lunastaa kaikkia osakkeitaan ja koska toimeksiantaja yrityksessä on vain yksi osakas, ei hän voi myydä osaa osakkeitaan osakeyhtiölle, koska se todennäköisesti katsottaisiin peitellyksi osingoksi. Peitellyksi osingoksi voidaan katsoa esimerkiksi, jos osakeyhtiö ostaa vain osan pääosakkaan osakkeista, omistussuhteisiin ei tule suhteellista muutosta verrattuna aikaisempaan tai osinkoa ei ole jaettu säännöllisesti (Vilkkumaa 2014, 156-157).

4.8 Osakaslaina

Osakaslaina tarkoittaa, että osakas ottaa osakeyhtiöltä lainaa. Veronalaista pääomatuloa on osakeyhtiöstä verovuonna saadusta lainasta se määrä, joka on verovuoden päättyessä maksamatta, jos verovelvollinen tai hänen läheisensä omistaa vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista tai vastaava osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 53a §). Jos maksu tapahtuu viimeistään viidentenä verovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen, vähennetään maksajan pääomatulosta pääomatulona verotetun osakaslainan lyhennys (Tuloverolaki

30.12.1992/1535 54c §). Takaisinmaksetun lainan vähentämiseen sovelletaan säännöksiä, joita käytetään muihinkin pääomatulosta tehtäviin vähennyksiin (Koponen 2013, 156-157).

Pääomatuloista esimerkiksi saadusta osingosta vähennetään pääomatuloista tehtävät vähennykset, kuten osakaslainan takaisinmaksu ja jäljelle jää verotettavaa pääomatuloa jos tulot ovat suuremmat kuin vähennykset. Jos vähennykset ovat suuremmat kuin tulot, jää jäljelle pääomatulolajin alijäämä. Alijäämähyvityksen määrä on 30 prosenttia alijäämästä, mutta enimmäismäärä on 1400 euroa. Tämän ylittävä määrä vähennettynä alijäämähyvityksen enimmäismäärällä, joka on ensin kerrottu kertoimella 100:30, vahvistetaan pääomatulolajin tappioksi. Pääomatulolajin tappioita vähennetään pääomatuloista seuraavan 10 vuoden kuluessa. Alijäämän hyvityksen voi vähentää ansiotuloista maksettavasta verosta. (Verohallinto 2014f, viitattu 22.9.2015.) Osakaslainan takaisinmaksu vähentää verorasitusta, vain jos osakaslainan takaisinmaksajalla on riittävästi pääomatuloja hyödyntämään maksetun osakaslainan takaisinmaksu (Vilkkumaa 2014, 211).

Esimerkki osakaslainan takaisinmaksusta: Osakaslainaa maksetaan 6000 euroa takaisin seuraavana vuonna lainan ottamisesta, pääomatuloja henkilöllä on 1000 euroa. Pääomatulolajin alijäämä syntyy siis 5000 euroa, alijäämähyvityksen enimmäismäärä on 1400, jonka henkilö voi vähentää ansiotuloverotuksessa. Verovuoden pääomatulolajin tappioksi vahvistetaan 333 euroa ($5000 - ((100:30) \times 1400)$).

4.9 Laiton varojen jakaminen

Osakeyhtiön eräs periaate on sidotun oman pääoman pysyvyys. Osakeyhtiö voi jakaa varoja vain osakeyhtiölain mukaisesti. Osakeyhtiölain (21.7.2006/624 13:4 §) määrittellään varojen saajalla olevan varojen palautusvelvollisuus, jos hän on saanut varoja osakeyhtiölaissa määritellyn sallitun varojen jakamisen vastaisesti ja hän tiesi tai olisi pitänyt tietää varojen jakamisen olevan osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen vastaista. Palautettavalle määrälle on maksettava korkoa varojen saantipäivästä varojen maksupäivään saakka korkolain mukaisen voimassa olevan viitekoron mukaisesti.

Jos varojen saaja on ollut vilpittömässä mielessä varoja saadessaan, ei varoja tarvitse palauttaa, eli jos varojen saaja ei tiennyt tai ei olisi pitänyt tietää varojen jaon olevan osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen vastaista. Osakeyhtiön ulkopuoliselle taholle vilpittömän mielen vaatimus on asetettu

korkea vaatimus, koska jokaisen tulee tietää, että osakeyhtiön tarkoitus on tuottaa varoja osakkeenomistajille eikä siirtää varoja ulkopuolisille tahoille ilman sopivaa vastiketta. (Vilkkumaa 2014, 92-96.)

Varojen jakaminen voi olla lainvastaista esimerkiksi jos:

1. Osinkoa jaetaan enemmän kuin on jakokelpoisia varoja osakeyhtiön tilinpäätöksen mukaan.
2. Osinkoa tai varoja jaetaan, vaikka osakeyhtiö on maksukyvytön tai varojen jakaminen aiheuttaa maksukyvyttömyyden.
3. Varoja siirretään osakeyhtiön ulkopuolelle ilman liiketaloudellista perustetta, esimerkiksi antamalla liian suuri lahja, annetaan pantti vieraasta velasta tai lähipiirilainaa ilman liiketaloudellista perustetta.
4. Varojen jakaminen perustuu virheelliseen tilinpäätökseen.
5. Osingon jakaminen ei perustu hallituksen hyväksyntään tai ehdotukseen.
6. Osingonjako suoritetaan erisuuruisena osakkeenomistajille, vaikka erilaiselle kohtelulle ei ole perustetta.
7. Osakepääomaa alennetaan ilman osakeyhtiölain mukaista velkojainsuojamenettelyä.
8. Omaisuutta ostetaan tai myydään virheellisellä hinnoittelulla tai lainaa otetaan tai annetaan virheellisellä hinnalla eli varojen jakaminen peiteltyä.
9. Tehdään muu menettely, jolla heikennetään osakeyhtiön varallisuusasemaa sidotun oman pääoman suojaa loukkaavalla tavalla. (Vilkkumaa 2014, 93.)

5 EMPIIRINEN TUTKIMUS

Tutkimukseni on toimintatutkimus eli pyrin kehittämään kohteenani olevaa yritystä sen toimintatapoihin vaikuttamisen kautta. Tutkimusmenetelmänä ovat laadulliset menetelmät eli tulen käyttämään dokumentteja ja olemassa olevia teoksia sekä muita lähteitä. Lisäksi teen laskelmia teorian pohjalta havainnollistamaan edullisinta tapaa nostaa varoja osakeyhtiöstä.

Laskelmat teen Excel-ohjelmalla, jossa lasken eri tapojen vaikutusta veroihin ja siihen kuinka paljon osakkaalla jää rahaa käteen eri vaihtoehtojen verotuksen jälkeen. Tämä on itse tutkimus, jossa selvitetään paras ja edullisin tapa nostaa varoja. Laskelmat havainnollistavat hyvin parhaan tutkimuksen tuloksen. Eri tapoina käsittelen seuraavia: nostaa varoja pelkkänä osinkona, pelkkänä palkkatulona sekä osittain osinkona ja osittain palkkana. Lukuina käytän toimeksiantaja yrityksen lukuja.

Laskelmissa otetaan huomioon sekä yhtiön että osakkaan maksamat verot yhteensä. Tällöin saadaan selville kokonaisuuden kannalta edullisin tapa nostaa varoja ulos yhtiöstä. Tutkimuksessa otetaan huomioon palkkatulon ja palkansivukulujen vaikutus yrityksen tulokseen, kun ne ovat vähennyskelpoista kuluja yritykselle. Yrityksen tuloksen oletetaan siirtyvän nettovarallisuuteen yrityksen rahavaroihin, koska yritykselle ei ole tiedossa mitään investointeja. Tuloslaskelmassa on oletettu, että kulut pysyvät suunnilleen samansuuruisina kuin vuonna 2014.

Osakeyhtiön verokanta on 20 prosenttia. Yleisradioveroa ei tarvitse maksaa alle 50 000 euron verovuoden verotettavasta tulosta (Verohallinto 2013, viitattu 9.10.2015).

Palkkatulon veroprosentin laskemisessa otetaan huomioon yrittäjän saama vähäinen eläketulo sekä palkansivukulut. Yrittäjä on Yel-osakkeenomistaja, jonka perusteella lasketaan palkansivukulut. Yrittäjä on syntynyt vuonna 1947 ja on siis yli 67-vuotias, jolloin ei hänen palkastaan ei tarvitse maksaa sosiaaliturvamaksua. Yrittäjä kuuluu kirkkoon, jolloin otetaan huomioon myös kirkollisveroprosentti. Veroprosentin laskennassa hyödynnetään vero.fi sivulta löytyvää veroprosenttilaskuria. Yrittäjälle maksetaan eläkettä 1000 euroa kuukaudessa, joka otetaan huomioon veroprosenttia laskettaessa tuloina.

Tutkimuksen tulos tulee olemaan selkeä johtopäätös, mikä edellä luetelluista tavoista on paras tapa minimoida verot sekä saada eniten rahaa jäämään itselle. Tämä on erityisen tärkeää yrityk-

selle, koska verotus Suomessa on tiukkaa eli on tärkeää suunnitella tarkkaan miten varoja nostaa, jottei maksa liikaa veroja. Erityisesti pienissä yrityksissä on tärkeää tarkastella sekä yrityksen että yrittäjän yhdessä maksamia veroja, jotta saadaan selville tapa nostaa varoja, jossa verohyöty on suurin yritykselle ja yrittäjälle.

Koska yrityksen tulos tulee kasvamaan tulevaisuudessa, tehdään tutkimus tulevaisuutta ajatellen niillä tulostavoitteilla, mitkä yritykselle on asetettu muutaman vuoden sisälle. Tutkimus on kahdessa osassa, josta ensimmäisessä oletetaan, että yrityksen tulos ennen veroja ja palkkoja kasvaa 20 000 euroa ja toisessa, että tulos kasvaa 30 000 euroa. Varojen nostomäärät on laitettu yrityksen varallisuuden rajoissa.

Yel-maksu on vähennetty yrityksen verotuksessa, joten niitä ei vähennetä yrittäjän verotuksessa, koska yrittäjän kokonaisveroaste jää yhtä vaihtoehtoa lukuun ottamatta pienemmäksi kuin yrityksen yhteisöveroprosentti. Tällöin saadaan suurempi hyöty vähennyksestä, kun vähennetään se tulosta, jota verotetaan kovemmin.

5.1 Tulostavoite 1

Ensimmäisessä osassa tutkimusta katsotaan, mikä on kannattavin tapa nostaa varoja yhtiöstä, kun yrityksen tulos kasvaa 20 000 euroa. Yrityksen tulos siirtyy kasvattamaan yrityksen nettovarallisuutta, jonka mukaan osinko jaetaan. Tässä kohdassa tutkitaan, mikä on verotuksen kannalta edullisin tapa nostaa varoja. Kannattaako nostaa pelkästään palkkaa 10 000 euroa, pelkästään osinkoa 10 000 euroa vai nostetaanko 5 000 euroa palkkaa ja 5 000 euroa osinkoa. Yel-työtuloksi on laitettu 10 000 euroa, joka on yrittäjän yrityksestä nostaman tulon määrä vuodessa.

5.2 Tulostavoite 2

Tutkimuksen toisessa osassa yrityksen tulos kasvaa 30 000 euroa ja katsotaan, mikä tässä tapauksessa olisi paras tapa nostaa yrityksestä varoja ulos. Myös tässä kohdassa tulos siirtyy nettovarallisuuteen. Tutkimuksen toisessa osassa selvitetään, mikä on kannattavin tapa nostaa varoja, kun yrittäjä nostaa palkkaa 20 000 euroa, nostaa osinkoa 20 000 euroa vai nostaa palkkaa 10 000 euroa ja 10 000 euroa osinkoa. Yel-työtulon määrä on 20 000 euroa.

5.3 Tutkimuksen rakenne

Molemmissa tutkimuksen osissa tehdään samat asiat, mutta eri luvuilla, joten niistä kerrotaan tässä luvussa yhteisesti. Tutkimuksen luvut ovat pyöristetty lähimpään täysiin euroihin, desimaaleja ei ole esitetty.

Ensimmäisenä tutkimuksessa lasketaan yrittäjän verotettavan tulon määrä sekä verot yhteensä ansiotulosta. Yrittäjän verotettavan tulon määrä lasketaan sekä valtionverotukseen että kunnallisverotukseen. Yrittäjä saa eläketuloa vuodessa 12 000 euroa, joten hän saa eläketulovähennyksen sekä valtion että kunnallisverotuksessa. Lisäksi yrittäjä saa ansiotuloista tehtävän vähennyksen sekä perusvähennyksen. Tulonhankkimisvähennyksen saa vaihtoehdoissa, joissa yrittäjä nostaa palkkaa eli vaihtoehdoissa 2 tulonhankkimisvähennystä ei saa, koska silloin nostetaan pelkästään osinkoa. Päivärahamaksut saa vähentää sekä valtion- että kunnallisverotuksessa. Työtulovähennys tehdään kunnallis-, kirkollis- sekä Yle-verosta, jos valtionverotuksessa ei synny verotettavaa tuloa. Vähennykset vähennetään puhtaasta ansiotulosta, jonka määrä on eläketulot, palkka sekä osinkojen ansiotulo-osuus yhteensä vähennettynä tulonhankkimisvähennyksellä. Vähennyksistä kerrotaan tarkemmin luvussa 4.1.3. (LIITE 1 ja LIITE 4.)

Yrittäjä maksaa ansiotuloista valtionveroa, kunnallisveroa, kirkollisveroa, Yle-veroa, päivärahamaksua sekä sairaanhoitomaksua. Kirkollisveron perusteena on veronalainen ansiotulo kunnallisverotuksessa. Yrittäjä maksaa päivärahamaksusta sekä sairaanhoitomaksusta lisäksi korotusosaa. Päivärahamaksun perusteena on Yel-työtulo, jonka määrä on tulostavoitteessa 1 10 000 euroa ja tulostavoitteessa 2 20 000 euroa. Sairaanhoitomaksun perusteena on kunnallisverotuksessa verotettavat tulot. Korotusosaa maksetaan tuloista, joista ei tarvitse maksaa päivärahamaksua. Eli kaikista tuloista vähennetään kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset sekä Yel-työtulon määrä, jolloin saadaan sairaanhoitomaksun korotusosan määrä. Päivärahamaksua maksetaan palkasta, ei esimerkiksi eläkkeistä ja yrittäjä maksaa tuloistaan korotettua päivärahamaksua. Yle-veroa maksetaan puhtaasta ansiotulosta lisättyinä osinkojen pääomatulona verotettavalla osuudella. Lopullisen veron määrä on kaikki verot ja maksut yhteensä vähennettynä työtulovähennyksellä. Työtulo vähennys tehdään suoraan veron määrästä. Yrittäjän ansiotulon veroprosentti saadaan jakamalla maksetut verot saaduilla tuloilla. (LIITE 2 ja LIITE 5.)

Toiseksi tutkimuksessa lasketaan yrityksen maksamat verot yhteensä. Yrityksen verotettavaan tulokseen vaikuttaa palkan määrä sekä palkansivukulut. Yritys maksaa tuloksesta ennen veroja

20 % yhteisöveroa. Yrityksellä ei ole verotuksessa vähennyskelvottomia kuluja, jotka lisättäisiin verotettavaan tuloon ennen veroja. Yrityksen kuluissa on vähennetty yrittäjän maksamat Yel-maksut. Palkansivukuluja yritys ei joudu maksamaan, koska yrittäjä on yli 67-vuotias, jolloin sotumaksua ei tule maksettavaksi hänen palkastaan. (LIITE 3 ja LIITE 6.)

Kolmanneksi tutkimuksessa lasketaan yrityksen nettovarallisuuden määrä tuloksen perusteella sekä osingoista tulevien verojen määrä. Nettovarallisuus lasketaan yrityksen varat vähennettynä veloilla. Nettovarallisuus muodostuu pääasiassa yrityksen rahoista ja pankkisaamisista, koska velkoja eikä muuta varallisuutta juuri ole. Nettovarallisuuden perusteella lasketaan osinkojen pääomatulona sekä ansiotulona verotettavat osuudet. Nettovarallisuus ennen tilikauden varojen lisäystä on ollut 6 853 euroa. Tilikauden aikana tulleet varat kasvattavat yrityksen rahoja ja pankkisaamia. Ansiotulona verotettavan osuuden verot lasketaan ensimmäisessä osassa tutkimusta, eli ansiotuloverotuksen laskemisessa. Pääomatulona verotettavaa osuutta verotetaan 30 % verokannalla, koska pääomatulon määrä ei ylitä 33 000 euroa. (LIITE 3 ja LIITE 6.)

Lopuksi lasketaan paljonko yrittäjä ja yritys maksavat veroja yhteensä sekä lasketaan kokonaisveroaste, josta käy ilmi kokonaisuuden kannalta edullisimman tavan nostaa varoja yhtiöstä. Kokonaisveroaste saadaan jakamalla yrittäjän ja yrityksen yhteensä maksamat verot ja maksut yrityksen tuloksella ennen varojen nostoa ja veroja. (LIITE 3 ja LIITE 6.)

Lopputuloksena saadaan selville molemmista tulostavoitteista, mikä kolmesta vaihtoehdosta on yrittäjälle kannattavin nostaa varoja. Lopputuloksista kerrotaan seuraavassa luvussa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön aiheena on varojen nostaminen pienestä osakeyhtiöstä ja verosuunnittelu. Opinnäytetyössä haettiin vastausta seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä on verosuunnittelu ja mitä tapoja pienellä yrityksellä siihen on?
- Mitkä ovat eri tavat varojen nostoon osakeyhtiöstä ja varojen noston vaikutus verotukseen?
- Mikä on edullisin tapa nostaa varoja yrityksestä?

Teoriaperustassa on vastattu ensimmäiseen kysymykseen, jossa haettiin vastausta mitä on verosuunnittelu ja mitä tapoja pienellä yrityksellä siihen on. Opinnäytetyössäni on keskitytty sellaisiin verosuunnittelun muotoihin, joita toimiva yritys voi hyödyntää. Eli strategisen tason valintoihin esimerkiksi yritysmuodon valinta ja myytävät tuotteet ei ole paneuduttu, koska niistä ei ole hyötyä yritykselle, jossa nämä on jo valittu. Verosuunnittelussa on siis syvennytty, mitä valintoja tekemällä yrittäjä voi vaikuttaa yrityksensä verotukseen. Opinnäytetyössäni on käsitelty palkkaa, osinkoa sekä luontoisetuja sekä muita etuja verosuunnittelun keinoina. Näillä yritys voi vaikuttaa verotettavaan tulokseensa, kun valitaan oikeat tavat nostaa varoja yrityksestä tai maksaa palkkaa yritykselle käyttäen luontoisetuja. Nettovarallisuuden kasvattamiseen olen perehtynyt tarkemmin ja siitä olen tehnyt laskelmia, kannattaako yrityksen kasvattaa nettovarallisuutta. Nettovarallisuuden kasvattaminen kannattaa, jos yrittäjä aikoo nostaa osinkoa yrityksestä, koska silloin suurempi osa menee verovapaana osuutena osingosta. Nettovarallisuutta voi kasvattaa siten, että jättää nostamatta varoja yhtiöstä tai sijoittaa yhtiöön lisää rahaa. Nettovarallisuutta ei kannata kuitenkaan kasvattaa 1 875 000 euroa suuremmaksi, koska silloin 8 % nettovarallisuudesta olisi 150 000 euroa ja sen ylittävän osingon määrää verotetaan huomattavasti rankemmin kuin alle 150 000 euron osinkoa.

Osakeyhtiöstä voi nostaa varoja monella tapaa. Osakepääoman alentaminen ja omien osakkeiden ostaminen ei sovellu toimeksiantajan käytettäväksi, koska osakepääoma on minimi 2500 euroa sekä yrityksen omistaja omistaa yksin yrityksen kaikki osakkeet, joten hän ei voi myydä kaikkia osakkeitaan osakeyhtiölle, koska se todennäköisesti katsottaisiin peiteltyksi osingoksi ja sen verotus on rankkaa. Osakaslainaa en suosittele toimeksiantajalle käytettäväksi, koska yrittä-

jällä tulisi olla riittävästi pääomatuloja, jotta osakaslainan takaisinmaksu voitaisiin hyödyntää pääomatulojen vähennyksenä. Yrittäjälle soveltuvia varojen nostotapoja ovat siis osinkojen nostaminen sekä palkannosto ja siihen liittyvät luontoisedut. Myös verovapaita etuja yrityksen kannattaa hyödyntää, koska ne ovat yritykselle vähennyskelpoista kuluja sekä saajalle verovapaita etuja. Etenkin verovapaat omaehtoisen liikunta- ja kulttuurisetelit yrittäjän kannattaisi ottaa käyttöön, koska niitä saa verovapaasti ottaa käyttöön 400 eurolla vuodessa. Lisäksi se on semmoinen etu, mitä ei yrityksen vähäisen henkilöstön vuoksi katsottaisi verotettavaksi eduksi, kuten joitakin muita etuja saatettaisiin katsoa. Luontoiseduista yrittäjä voisi ottaa käyttöön ainakin puhelinedun. Puhelinedun verotusarvo on 20 euroa kuukaudessa, joten siitä ei synny paljoa verotettavaa tuloa, mutta olisi hyödyllinen, koska työkäytössä olevalla puhelimella saisi soittaa myös yksityispuheluja sekä käyttää Internetiä. Asuntoetu sekä autoetu eivät sovi toimeksiantajalle, koska yrityksellä ei ole niin paljon varallisuutta, että pystyisi ostamaan yrityksen omistukseen asunnon tai auton. Lisäksi toimeksiantajalla on omassa omistuksessa oleva asunto sekä auto. Ravintoedun voisi ottaa käyttöön, jos on tarvetta lounasaikaan käydä ruokailemassa lounasravintoloissa.

Pienessä osakeyhtiössä yleisimmin maksetaan joko palkkaa tai osinkoa. Tästä syystä valitsin tutkimukseen mikä on edullisin tapa nostaa varoja osakeyhtiöstä, varojen nostotavoiksi palkan ja osingon. Tutkimuksessa selvitettiin, kannattaako yrittäjän nostaa pelkästään palkkaa, pelkästään osinkoa vai osittain palkkaa ja osittain osinkoa. Tutkimus on kahdessa osassa, ensimmäisessä tutkittiin mikä vaihtoehdoista on kannattavin, jos yrityksen tulos ennen veroja ja palkkoja nousee 20 000 euroa. Toisessa osassa tutkittiin vaihtoehtoja, jos yrityksen tulos kasvaa 30 000 euroa. Tulostavoitteet perustuvat yrityksen muutaman vuoden sisällä toteutuvaan tulotarvioon.

Tutkimuksen ensimmäisessä osassa tutkitaan siis tulostavoite 1 eli, että tulos kasvaa 20 000 euroa, vaikutus yrityksen ja yrittäjän kokonaisverotukseen eri varojen nostotapojen jälkeen. Kaikissa vaihtoehdoissa on lisäksi mukana yrittäjän saama eläketulo, jonka määrä on 12 000 euroa vuodessa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa palkkaa nostettiin 10 000 euroa. Toisessa vaihtoehdossa nostettiin osinkoa 10 000 euroa. Kolmannessa vaihtoehdossa nostettiin palkkaa 5 000 euroa ja osinkoa 5 000 euroa. Yhteensä tuloja on siis 22 000 euroa kaikissa vaihtoehdoissa. Kaikissa vaihtoehdoissa verotettavan ansiotulon määrä valtionverotuksessa jäi niin pieneksi, että valtionveroa ei mene missään vaihtoehdossa. Tämän vuoksi yrittäjän veroprosentti on kaikissa vaihtoehdoissa pieni.

Kokonaisuuden kannalta parhaimmaksi vaihtoehdoksi nostaa varoja ulos yhtiöstä osoittautui pelkän palkannosto. Pelkästään yrityksen kannalta palkannosto on kannattavin, koska palkan määrän saa vähentää yrityksen kuluissa. Tällöin kokonaisveroasteeksi muodostui 24,41 % (Taulukko 8). Kokonaisveroasteissa parhaimman vaihtoehdon ja huonoimman vaihtoehdon välillä on 6,27 prosenttiyksikköä. Pelkästään yrittäjän kannalta pelkästään osingon nosto olisi edullisin vaihtoehto, koska silloin yrittäjälle jäisi itselleen vaihtoehdoista eniten rahaa käteen verojen jälkeen. Tällöin yrittäjälle jäisi itselleen käteen 509 euroa enemmän kuin pelkkää palkkaa nostettaessa. Yrittäjän veroprosentti on siis pienin toisessa vaihtoehdossa, jossa nostetaan pelkästään osinkoa, koska osa osingosta on verovapaata (LIITE 3) eikä ansiotuloja ole niin paljon, jolloin ansiotulosta tehtävät vähennykset ovat suuremmat kuin muissa vaihtoehdoissa (LIITE 1). Mutta toisessa vaihtoehdossa yrityksen maksamat verot ovat huomattavasti suuremmat kuin muissa vaihtoehdoissa johtuen palkkatulon vähentämisestä kahdessa muussa vaihtoehdossa.

Erot eivät kuitenkaan ole niin suuria yrittäjän maksamissa veroissa näin pienessä varojen nostomäärässä. Ensimmäisen ja toisen vaihtoehdon välillä yrittäjän veroprosentissa on eroa 2,31 prosenttiyksikköä. Yrittäjän veroprosentti jää kaikissa vaihtoehdoissa pienemmäksi kuin yrityksen yhteisöverokanta 20 %, minkä vuoksi sekä yrityksen että yrittäjän kannalta on järkevämpää nostaa varoja ulos palkkana, jolloin yrityksen verotettava tulos pienenee ja yrityksen pitää maksaa vähemmän veroja. Kokonaisuuden kannalta paras vaihtoehto on siis vaihtoehto 1, tällöin yrittäjälle itselleen jäisi käteen 22 000 eurosta 18 950 euroa ja veroja tulee maksettavaksi 3 050 euroa ja yrityksen maksamat verot on 2 759 euroa. Kolmannessa vaihtoehdossa, jossa nostetaan osittain palkkaa ja osittain osinkoa, yritys maksaisi 1 000 euroa enemmän veroja kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa, mutta yrittäjä itse maksaisi 465 euroa vähemmän veroja kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa. Tämä olisi keskimäinen vaihtoehto kokonaisuuden kannalta verojen maksun määrässä. Mutta kokonaisuuden kannalta pelkän palkannosto on siis paras vaihtoehto ja yrittäjän kannattaa nostaa pelkästään palkkaa, jos yrityksen tulos kasvaa 20 000 euroa.

Taulukko 8. Kokonaisveroaste tulostavoite 1. (LIITE 1-3)

	1	2	3
Yrityksen maksamat verot	2 759	4 759	3 759
Yrittäjän maksamat verot ja muut maksut	3 050	2 541	2 585
Maksetut verot ja maksut yhteensä	5 809	7 300	6 344
Käteen jää	18 950	19 459	19 415
Yrittäjän veroprosentti	13,86 %	11,55 %	11,75 %
Kokonaisveroaste	24,41 %	30,68 %	26,66 %

Tutkimuksen toisessa osassa tutkitaan, mikä on paras tapa nostaa varoja ulos yhtiöstä, jos yrityksen tulos kasvaa 30 000 euroa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa nostetaan pelkkää palkkaa 20 000 euroa, toisessa vaihtoehdossa nostetaan pelkkää osinkoa 20 000 euroa ja kolmannessa vaihtoehdossa nostetaan palkkaa 10 000 euroa ja osinkoa 10 000 euroa. Yhteensä tuloja on siis jokaisessa vaihtoehdossa 32 000 euroa, kun mukaan lasketaan yrittäjän saama eläketulo 10 000 euroa. Tutkimuksen toisessa osassa varojen nosto määrä on sen verran suurempi, kuin tutkimuksen ensimmäisessä osassa, että valtionverotuksessa muodostui verotettavaa tuloa sekä ansiotuloista tehtävien vähennyksien määrä on pienempi ja osaa vähennyksistä ei saa ollenkaan joissakin vaihtoehdoissa (LIITE 4). Tässäkin parhaimmaksi vaihtoehdoksi nostaa varoja yhtiöstä osoittautui pelkän palkannosto. Yrityksen ja yrittäjän kokonaisveroasteeksi muodostui siinä 27,61 %. Tutkimuksen toisessa osassa palkan vähentämisellä yrityksen menoissa on suuri merkitys yrityksen maksaman veron määrään. Ensimmäisessä vaihtoehdossa yritys maksaa veroja 2 759 euroa, kun palkan määrä 20 000 euroa vähennetään yrityksen kuluista. Toisessa vaihtoehdossa, jossa ei makseta palkkaa ollenkaan, maksaa yritys veroja 6 759 euroa eli 4 000 euroa enemmän kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa. Mutta ensimmäisessä vaihtoehdossa yrittäjä maksaa 2 021 euroa enemmän veroa kuin toisessa vaihtoehdossa.

Yrittäjän veroprosentti on huomattavasti korkeampi ensimmäisessä vaihtoehdossa kuin toisessa ja kolmannessa vaihtoehdossa. Eroa toiseen vaihtoehtoon tulee 6,32 prosenttiyksikköä ja eroa kolmanteen vaihtoehtoon ensimmäisestä vaihtoehdosta tulee 4,47 prosenttiyksikköä. Kokonaisuuden kannalta on kuitenkin paras vaihtoehto nostaa pelkästään palkkaa, koska pienessä yrityksessä on suuri merkitys sekä yrittäjän että yrityksen yhteensä maksamilla veroilla. Yritykseen jää siis suhteessa enemmän rahaa käytettäväksi, kun yritys maksaa vähemmän veroja. Yritys maksaa siis kokonaisuuden kannalta huonoimmassa vaihtoehdossa (vaihtoehto 2) 4 000 euroa enemmän veroa kuin parhaimmassa vaihtoehdossa (vaihtoehto 1). Yrittäjän maksamissa veroissa eroa parhaimman ja huonoimman vaihtoehdon välillä on siis n. 2 000 euroa eli kokonaisuuden kannalta on järkevintä valita varojen osto tapa, jossa verojen määrä on pienin yhteensä. Kolmannessa vaihtoehdossa yritys maksaisi veroja 2 000 euroa enemmän kuin vaihtoehto ensimmäisessä, mutta yrittäjä maksaisi veroja 1 432 euroa vähemmän. Kokonaisveroasteessa eroa ei paljoa ole vain 1,67 prosenttiyksikköä, mutta yrittäjän veroprosentissa ero olisi suurempi 4,47 prosenttiyksikköä.

Yrittäjän siis kannattaa nostaa pelkkää palkkaa, jos yrityksen tulos kasvaa 30 000 euroa. Tällöin yrittäjälle jää käteen 22 566 euroa 32 000 eurosta ja veroprosentiksi muodostuu 20,86 %. Yrittäjä ja yritys maksavat siis yhteensä veroja 9 434 euroa. (Taulukko 9.)

Taulukko 9. Kokonaisveroaste tulostavoite 2. (LIITE 4-6)

	1	2	3
Yrityksen maksamat verot	2 759	6 759	4 759
Yrittäjän maksamat verot	6 675	4 654	5 243
Maksetut verot yhteensä	9 434	11 413	10 002
Käteen jää	22 566	27 346	26 757
Yrittäjän veroprosentti	20,86 %	14,54 %	16,39 %
Kokonaisveroaste	27,61 %	33,41 %	29,28 %

7 POHDINTA

Opinnäytetyön aihe lähti liikkeelle omasta kiinnostuksesta verotukseen sekä tutun yrittäjän tarpeesta saada tietoa, miten varoja kannattaa nostaa ulos yrityksestä. Opinnäytetyön aihe ja sisältö on pysynyt lähes muuttumattomana koko opinnäytetyö prosessin ajan. Tämän vuoksi oli helppo lähteä kirjoittamaan työtä, koska opinnäytetyön runko oli niin hyvin suunniteltu ja tutkimuksen rakenne mietitty tarkasti. Mielestäni aihe on mielenkiintoinen ja ajankohtainen. Verotus muuttuu nopeasti ja yrittäjälle on tärkeää saada tietoa, miten maksettavan veron määrään voi itse vaikuttaa.

Opinnäytetyössä siis tutkittiin, mitä keinoja pienellä osakeyhtiöllä on verosuunnitteluun, miten varoja voi nostaa ulos yrityksestä sekä mikä on paras tapa nostaa varoja ulos yhtiöstä. Tutkimus on toimintatutkimus, jossa teoriaperusta on kerätty laadullisilla menetelmillä eli on käytetty haastattelua tiedon keräämiseen toimeksiantajalta sekä käytetty olemassa olevia dokumentteja ja teoksia lähteinä. Itse tutkimusosuus, jossa selvitetään paras varojen nosto tapa, on toteutettu Excel- ohjelmalla. Opinnäytetyön tuloksena saatiin selkeä kuvaus, mitä keinoja yrittäjällä on verosuunnitteluun, miten varoja voi nostaa yhtiöstä sekä laskelmista saatiin selkeä vastaus, mikä on yrittäjälle paras tapa nostaa varoja yhtiöstä sekä yrittäjän että yrityksen kannalta. Työ on luotettava, koska yrittäjälle veroprosenttia laskettaessa on hyödynnetty vero.fi sivulta löytyvää veroprosenttilaskuria. Tämän vuoksi laskelmissa esitetyt yrittäjän maksamat verot vastaavat verottajan määräämiä veroja samoista tuloista.

Yrittäjän siis kannattaa nostaa palkkaa yrityksestä, koska tällöin yrittäjän ja yrityksen yhteensä maksamat verot ovat pienimmät. Yrittäjän kannattaisi ottaa käyttöön myös luontoiseduista puhelinetu, koska siitä olisi hyötyä yrittäjälle, kun työpuhelimella voi soittaa yksityispuheluja, eikä verotettavaa tuloa synny kuin 20 euroa kuukaudessa eli 240 euroa vuodessa.

Opinnäytetyöni aiheesta on aiemmin tehty opinnäytetöitä toimeksiantona tilitoimistolle. Opinnäytetyöni toi uutta näkökulmaa, koska se on tehty toimeksiantona yrittäjälle. Lisäksi työssä on käytetty ajankohtaisia vuoden 2015 uusia verotussääntöjä. Esimerkiksi pääomatuloista maksetaan vuodesta 2015 alkaen 33 % veroa yli 33 000 euron pääomatulosta. Lisäksi luontoisetujen verotusarvoja on muutettu vuodelle 2015.

Tutkimuksessa esitetyt laskelmat eivät sovellu kaikissa tapauksissa käytettäväksi. Esimerkiksi jotta osinkoa voidaan nostaa, on yrityksen tehtävä tulosta. Palkkaa voi nostaa, vaikka yrityksen tulos sen vuoksi menisi tappiolle. Lisäksi yrittäjän tulee huomioida, jos hän on Yel-osakas, saa hän eläketulonsa maksettujen Yel-maksujen perusteella, jolloin ei ole väliä nostaako hän palkkaa vai osinkoa. Mutta jos yrittäjä on TyEl-osakas saa hän eläkettä maksettujen palkkojen perusteella eli jos hän nostaa vain osinkoa, ei eläkettä kerry lainkaan.

Mielestäni opinnäytetyö onnistui hyvin, koska se vastaa kaikkiin tutkimuskysymyksiin ja toimeksiantaja saa siitä vastauksen siihen, mihin hän tarvitsi vastauksen eli mikä on paras tapa nostaa varoja yhtiöstä. Opinnäytetyötä tehdessäni olen oppinut paljon. Verotukseen olen syventynyt työtä tehdessäni tarkemmin mitä kursseilla on opiskeltu. Etenkin ansiotuloista tehtävät vähennykset olen oppinut hyvin, koska niitä pyöriteltiin työssä paljon. Myös lakiteksteihin on tullut syvennystä tarkemmin kuin aikaisemmin ja niiden sisältö on myös jäänyt mieleen. Etenkin työssä paljon käytetty tuloverolaki on tullut hyvin tutuksi. Työstä oli siis suurta hyötyä myös itselleni, kun on oppinut paljon hyödyllistä tietoa. Aikataulussa pysyin myös hyvin, koska aloituskeskusteluun tehty aikataulu suunnitelma on pitänyt loppuun asti. Vaikeuksia työn tekemiselle aiheutti kuitenkin muut kurssit sekä työt, jolloin vapaa-aikaa jäi melko vähän, mikä aiheutti opinnäytetyön kokemisen hieman stressaavaksi.

Opinnäytetyöstäni voisi tehdä jatkotutkimuksia esimerkiksi, miten varojen nostoon vaikuttaa, jos yritys ei tee voittoa ja osinkoa ei silloin voisi nostaa. Tämäkin olisi hyödyllistä yrittäjille tietää, mitä keinoja on nostaa varoja, jos yritys tekee tappiota eikä voittovaroja voisi jakaa. Ja mihin palkanosto vaikuttaa, jos yritys sen vuoksi tekisi tappiota. Tai vaihtoehtoisesti tutkia, miten isommat varojenosto määrät vaikuttaisivat verotukseen ja mihin rahamäärään asti jokin tietty tapa nostaa varoja olisi kannattavinta. Opinnäytetyössäni yrityksellä oli melko pieni nettovarallisuus, joten voisi tutkia myös, miten suurempi nettovarallisuus vaikuttaisi osinkojen verotukseen.

LÄHTEET

Engblom, A. & Adamsson, K. 2011. Työnantaja ja verosuunnittelu. Helsinki: Edita.

Energiatodistus.info 2015. Energiatodistus. Viitattu 10.9.2015, <http://www.energiatodistus.info/>.

Ennakkoperintälaki 30.12.1992/1535.

Etera 2015. Millainen on sopiva Yel-työtulo?. Viitattu 4.10.2014, <http://www.etera.fi/yrittaja/yel/yel-tyotulo>.

Koponen, J. 2013. Yrittäjän verokäsikirja. 5 uudistettu painos. Helsinki: Verotieto.

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142.

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Raunio, M., Romppainen, L., Ukkola, O. & Kotiranta, K. 2014. Varojen jakaminen ja verotus osakeyhtiössä. 3. uudistettu painos. Helsinki: KHT-Media.

Rauno Holappa 2015. Tietoa energiatodistuksesta. Viitattu 10.9.2015, http://www.rholappa.fi/index.php?p=1_2_Energiatodistus-Oulu.

Sairausvakuutuslaki 21.12.2004/1224.

Tuloverolaki 30.12.1992/1535.

Tvr 2014. Työttömyysvakuutusmaksut ja maksuvelvollisuus. Viitattu 4.10.2015, <http://www.tvr.fi/fi/vakuutusmaksut/tyonantajanmaksuvelvollisuus/>.

Työterveyshuoltolaki 21.12.2001/1383.

Verohallinto 2002. Peitelty osinko. Viitattu 29.9.2015,

<http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Ansiotulot/Peitelty_osinko(10209).

Verohallinto 2013. Yleisradiovero. Viitattu 9.10.2015, <https://www.vero.fi/fi->

FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Maksaminen/Ylevero/Yleisradiovero(26145).

Verohallinto 2014a. Veron kiertämissäännöksen soveltaminen. Viitattu 23.4.2015,
<https://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Verosuunnittelua_vai_veron_kiertamista
(25771).

Verohallinto 2014b. Sairausvakuutusmaksu vuonna 2014. Viitattu 14.10.2015,
<https://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Sairausvakuutusmaksu_vuonna_2014(30780).

Verohallinto 2014c. Osinkotulojen verotus. Viitattu 22.4.2015,

<http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Osinkotulojen_verotus(
34928).

Verohallinto 2014d. Verohallinnon päätös vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa noudatet-
tavista luontoisetujen laskentaperusteista. Viitattu 14.9.2015,

<https://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Verohallinnon_paatos_vuodelta_2015_toimi(
35081).

Verohallinto 2014e. Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna
2015. Viitattu 14.9.2015,

<https://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Verohallinnon_paatos_verovapaista_matkak(
35223).

Verohallinto 2014f. Alijäämähyvyys. Viitattu 22.9.2015,
[https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Velat_ja_korot/Alijaamahyvitys\(9237\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Velat_ja_korot/Alijaamahyvitys(9237)).

Verohallinto 2015a. Anna vihje verovilpistä. Viitattu 8.10.2015, [https://www.vero.fi/fi-FI/Palaute/Anna_vihje_verovilpista\(35143\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Palaute/Anna_vihje_verovilpista(35143)).

Verohallinto 2015b. Verotettavan tulon laskeminen henkilöverotuksessa. Viitattu 16.10.2015,
[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Vahennykset_ansiostulosta_ja_verosta/Verotettavan_tulon_laskeminen_henkilover\(36711\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Vahennykset_ansiostulosta_ja_verosta/Verotettavan_tulon_laskeminen_henkilover(36711)).

Verohallinto 2015c. Luontoisedut verotuksessa. Viitattu 14.9.2015,
[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa\(35663\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa(35663)).

Vilkkumaa, M. 2014. Yrityksen osinko-opas, milloin, miten ja kuinka paljon voin osakeyhtiön varoja jakaa?. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Yrittäjät 2015. Tärkeitä lukuja 2015. Viitattu 4.10.2015, <http://www.yrittajat.fi/fi-fi/tyonantajanabc/tyonantajamaksut/tarkeitalukuja/>.

ANSIOTULOSTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET TULOSTAVOITE 1

LIITE 1

	1	2	3
Veronalainen tulo			
Palkkaa	10000		5000
Eläketulo	12000	12000	12000
Osingon ansiotulo-osuus		6 121	2 672
Yhteensä	22000	18 121	19 672
tulonhankkimisvähennys	620		620
Puhdas ansiotulo	21380	18 121	19 052
Päivärahat 0,91 %	91	91	91
Tehtävät vähennykset valtionverotuksessa			
<i>Eläketulovähennyksen enimmäismäärä</i>	12540	12540	12540
Ylimenevä osa	8840	5 581	6 512
Eläketulovähennyksen määrä	8650	10 084	9 675
<u>Veronalainen ansiotulo valtionverotuksessa</u>	<u>12639</u>	<u>7946</u>	<u>9286</u>
Tehtävät vähennykset kunnallisverotuksessa			
<i>Ansiotulovähennys:</i>			
51 % 7230–2500	2412	1847	2412
28 % x -7230	776		124
Yhteensä	3188	1847	2536
14 000 ylimenevä osuus puhdas ansiotulo 4,5 %	332	185	227
Vähennyksen määrä	2856	1661	2309
<i>Eläketulovähennyksen enimmäismäärä</i>	9140	9140	9140
Pienenemä 54 %	6610	4850	5352
Eläketulovähennyksen määrä	2530	4290	3788
<i>Perusvähennys</i>			
Puhdas ansiotulo vähennysten jälkeen	15903	12 079	12 864
Ylimenevä osuus 2970 eurosta	12933	9 109	9 894
18 % vähennyksen määrä	2328	1640	1781
Perusvähennyksen määrä	642	1330	1189
<u>Veronalainen ansiotulo kunnallisverotuksessa</u>	<u>15261</u>	<u>10748</u>	<u>11675</u>
Työtulovähennys	645	311	445

ANSIOTULOSTA MAKSETTAVAT VEROT TULOSTAVOITE 1

LIITE 2

	1	2	3
Eläketulo	12 000	12 000	12 000
Palkka	10 000		5 000
Osingon ansiotulo-osuus (LIITE 3)		6 121	2 672
Puhdas ansiotulo (LIITE 1)	21 380	18 121	19 052
<i>Veronalainen ansiotulo yhteensä kunnallisverotus</i>	<i>15 261</i>	<i>10 748</i>	<i>11 675</i>
Kunnallisvero 20 %	3 052	2 150	2 335
<i>Veronalainen ansiotulo valtionverotuksessa</i>	<i>12 639</i>	<i>7 946</i>	<i>9 286</i>
Valtionvero	0	0	0
Kirkollisvero 1,30 %	198	140	152
Päivärahamaksu 0,91 %	91	91	91
Sairaanhoitomaksu 1,32 %	201	193	193
Sairaanhoitomaksu korotusosa 0,17 %	9	14	19
Yle-vero 0,68 %	143	126	132
Työtulovähennys (Vähennetään verosta)	645	311	445
Vero yhteensä	3 050	2 403	2 477

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alara- jan koh- dalla, euroa	Vero alara- jan ylittä- västä tulon osasta, %
16 500—24 700	8	6,5
24 700—40 300	541	17,5
40 300—71 400	3 271	21,5
71 400—90 000	9 957,50	29,75
90 000—	15 491	31,75

MAKSETTAVAT VEROT YHTEENSÄ JA OSINKOJEN VEROTUS TULOSTAVOITE 1 LIITE 3

	1	2	3
Yrityksen tulos ennen palkkoja	23 795	23 795	23 795
Palkka	10 000		5 000
Palkansivukulut	-		-
Palkkakulut yhteensä	10 000		5 000
Yrityksen verotettava tulos	13 795	23 795	18 795
Verot 20 %	2 759	4 759	3 759
Tulos verojen jälkeen	11 036	19 036	15 036
	1	2	3
Yrityksen maksamat verot	2 759	4 759	3 759
Yrittäjän maksamat verot ja muut maksut	3 050	2 541	2 585
Maksetut verot ja maksut yhteensä	5 809	7 300	6 344
Käteen jää	18 950	19 459	19 415
Yrittäjän veroprosentti	13,86 %	11,55 %	11,75 %
Kokonaisveroaste	24,41 %	30,68 %	26,66 %
	2	3	
Nettovarallisuus	22 980	17 972	
Osinko	10 000	5 000	
8 %	1 838	1 438	
25 % pääomatulo	460	359	
75 % verovapaa	1 379	1 078	
Loput osingosta	8 162	3 562	
75 % ansiotuloa	6 121	2 672	
25 % verovapaata	2 040	891	
Pääomatulovero 30 %	138	108	
Verovapaa	3 419	1 969	

ANSIOTULOSTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET TULOSTAVOITE 2

LIITE 4

	1	2	3
Veronalainen tulo			
Palkkaa	20 000		10 000
Eläketulo	12000	12000	12000
Osingon ansiotulo-osuus		13 141	6 242
Yhteensä	32 000	25 141	28 242
tulonhankkimisvähennys	620		620
Puhdas ansiotulo	31 380	25 141	27 622
Päivärahat 0,91 %	182	182	182
Tehtävät vähennykset valtionverotuksessa			
<i>Eläketulovähennyksen enimmäismäärä</i>	12 540	12 540	12 540
Ylimenevä osa	18 840	12 601	15 082
Eläketulovähennyksen määrä	4250	6 995	5 904
<u>Verotettava ansiotulo valtionverotuksessa</u>	26 948	17 964	21 536
Tehtävät vähennykset kunnallisverotuksessa			
<i>Ansiotulovähennys:</i>			
51 % 7230-2500	2 412	2 412	2 412
28 % x -7230	3 576	1 655	2 523
Yhteensä	5 988	4 067	4 935
14 000 ylimenevä osuus puhdas ansiotulo 4,5 %	782	501	613
Vähennyksen määrä	2 788	3 069	2 957
<i>Eläketulovähennyksen enimmäismäärä</i>	9 140	9 140	9 140
Pienenemä 54 %		8 641	
Eläketulovähennyksen määrä	EI MYÖNNETÄ	499	EI MYÖNNETÄ
<i>Perusvähennys</i>			
Puhdas ansiotulo vähennysten jälkeen	28410	21 391	24 483
Ylimenevä osuus 2970 eurosta			
18 % vähennyksen määrä			
Perusvähennyksen määrä	EI MYÖNNETÄ	EI MYÖNNETÄ	EI MYÖNNETÄ
<u>Verotettava ansiotulo kunnallisverotuksessa</u>	<u>28 410</u>	<u>21 391</u>	<u>24 483</u>
Työtulovähennys	1 505	915	1 182
Työtuloväh. Enimmäismäärä	1 025		1 025

ANSIOTULOSTA MAKSETTAVAT VEROT TULOSTAVOITE 2

LIITE 5

	1	2	3
Eläketulo	12000	12000	12000
Palkka	20 000		10 000
Osingon ansiotulo-osuus (LIITE 6)		13 141	6 242
Puhdas ansiotulo (LIITE 4)	31 380	25 141	27 622
<i>Veronalainen ansiotulo yhteensä kunnallisverotus</i>	<i>28 410</i>	<i>21 391</i>	<i>24 483</i>
Kunnallisvero 20 %	5 682	4 278	4 897
<i>Veronalainen ansiotulo valtionverotuksessa</i>	<i>26 948</i>	<i>17 964</i>	<i>21 536</i>
Valtionvero	934	103	335
Kirkollisvero 1,30 %	369	278	318
Päivärahamaksu 0,91 %	182	182	182
Sairaanhoitomaksu 1,32 %	375	373	373
Sairaanhoitomaksu korotusosa 0,17 %	14	26	20
Yle-vero 0,68 %	143	143	143
Työtulovähennys (Vähennetään verosta)	1 025	915	1 025
Vero yhteensä	6 675	4 468	5 243

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 500—24 700	8	6,5
24 700—40 300	541	17,5
40 300—71 400	3 271	21,5
71 400—90 000	9 957,50	29,75
90 000—	15 491	31,75

MAKSETTAVAT VEROT YHTEENSÄ JA OSINKOJEN VEROTUS TULOSTAVOITE 2 LIITE 6

	1	2	3
Yrityksen tulos ennen palkkoja	34 163	34 163	34 163
Palkka	20 000		10 000
Palkansivukulut	-		-
Palkkakulut yhteensä	20 000		10 000
Yrityksen verotettava tulos	13 795	33 795	23 795
Verot 20 %	2 759	6 759	4 759
Tulos verojen jälkeen	11 036	27 036	19 036
	1	2	3
Yrityksen maksamat verot	2 759	6 759	4 759
Yrittäjän maksamat verot	6 675	4 654	5 243
Maksetut verot yhteensä	9 434	11 413	10 002
Käteen jää yrittäjällä	22 566	27 346	26 757
Yrittäjän veroprosentti	20,86 %	14,54 %	16,39 %
Kokonaisveroaste	27,61 %	33,41 %	29,28 %
	2	3	
Nettovarallisuus	30 980	20 964	
Osinko	20 000	10 000	
8 %	2 478	1 677	
25 % pääomatulo	620	419	
75 % verovapaa	1 859	1 258	
Loput osingosta	17 522	8 323	
75 % ansiotuloa	13 141	6 242	
25 % verovapaata	4 380	2 081	
Pääomatulovero 30 %	186	126	
Verovapaa	6 239	3 339	